

Mai számunk 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG),
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 163. SZÁM.

DEBRECEN, 1933 JULIUS 21. PÉNTEK.

ARA: 10 FILLER

A magyar búza a magyar nép valutája

Emberemlékezet óta nem várta olyan nagy reménykedéssel és aggodalommal az aratás idejét a magyar nép, mint éppen az Urnak 1933-ik esztendejében. Az egész világ megkergült, a dollár aranyárfolyama fölött meghúzták a lélekharangot és az emberiség vakon, téveleg botorkál a gazdasági élet útvesztőiben. A magyar nép az ideai aratás eredményétől várta, hogy engedni fog az a rettenetes feszültség, mely a világ urainak jóvoltából már türhetlenül szorította az agyát, szívéét. Eppen ezért, amikor két hetes késéssel végre kezébe ragadhatta a kaszát, ujjongva mámoros gyönyörűséggel hallgatta az aranyló buzafejek halk zizegését és reszes szemmel nézte, amint engedelmes odaadással hault alá a kenyér, az élet...

És valahol egy gonosz és lelkiismeretlen agy kitalálta, hogy most van itt az idő egy nagy buzaspekulációra, melyen milliókat lehet keresni — dollárban. Hogy hol fészkel ez az agy: egy csikgói, berlini vagy más városbeli tőzsdés »magas emeletre«, — még nem tudjuk. De ez az elgondolás szempontjából nem is fontos. Itt csak az a fontos, hogy komisz nyeresékből, egy nagyszabású tőzsdéi manőver érdekében újból megakarják rabolni ezt a magyar földet, melynek népe nem akar mást, csak élni, élni és boldogan dicserni az Isten napját.

Nekünk nincsenek aranyhegyeink, a mi államunkból szegény Hamupipókéit csinált Trianon. Ami megmaradt számunkra, az a magyar búza: az élet. Külföldi vagy belföldi spekuláció most ezt az életet is alá akarja aknázni, el akarja pusztítani. Egyes hírek szerint a legutóbbi buzaszesszt bosszú idézte elő, mert illetékes tényezők megakadályozták a magyar búza árának külföldön való lekinálását. Különösen áll ez Németországra, ahol a mezőgazdasági tárgyalások befejezése előtt egyes cégek versenyezve kínálták a magyar búzát.

Nos itt erőlyesen »Megállj!« kell kiáltani. A magyar búza sem belföldön, sem külföldön nem lehet haszonleső spekuláció tárgya. Ha külföldön helyezték el az aknát, akkor az illetőkkel meg kell értetni, hogy mi nem engedhetjük verejtékes munkánk eredményét elherdálni. Ha pedig itthoni kezek is benne vannak ezekben a különös manipulációkban, akkor ezekre a kezekre alaposan és végérvényesen rá kell ütni. Elvégre, aki egy nemzet valutáját rongja, az alássa ennek a nemzetnek egész jövőjét, elveszi tőle a levegőt. A levegőhöz, az élethez pedig mindenkinek joga van.

Ezt az életet — úgy is mint valóságot, úgy is mint kenyeret — ismételjük: ezt az életet meg kell védeni minden alattomos spekulációtól és vissza kell a magyar gazdának adni azt a re-

Kétségtelenül megállapítható, hogy a gazdasági válságból kifelé megyünk

**A takarékoság jelszava a legszerencsétlenebb gazdasági politika volt - Az életnivó emelkedésével és a gazdasági produktumok árának emelésével lehet segíteni a helyzetet
Az állandó jogfosztás kártékony hatása**

Csütörtökön délelőtt 11 órakor Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen báró Vay László főispán elnökölt.

A tárgysorozat első pontja a belügyminiszter leirata szerepelt, mely elsősorban a városi vállalatok gazdaságosabb működésének elősegítéséről szól, másodsorban előírja, hogy vizsgálják meg a városi tisztviselők illetményeit és részesedéseit, hogy nem-e abnormisan nagyok azok.

Dr. Joó István referálta a leiratot és ezzel kapcsolatban az előkészítő bizottságok és a közgyűlés javaslatait. A vita első szónoka Zöld Aladár bizottsági tag volt, aki elsősorban is általánosságban érdekeltségi kifogást jelentett be. Az elnök főispán a bejelentést így általánosítván nem vette tudomásul, mert érdekeltségi kifogást csak személyekre vonatkozólag lehet tenni.

Dr. Miszti Károly főügyész kifejtette, hogy a tagokat a Takarékos és Hitelintézet felügyelő bizottságába és igazgatóságába a törvényhatósági bizottság küldte ki, akik pedig közmegbizásaként vesznek részt az ügyek intézésében, ott nem lehet összeférhetlenségről beszélni.

Zöld Aladár erre megnevezett néhány törvényhatósági bizottsági tagot, akik a Városi Takarékos ügyeinek intézésében részt vesznek és azt kívánta, hogy ezek az urak ne legyenek jelen az ülésen.

Dr. Fényes Jenő dícséretreméltónak tartja Zöld Aladárnak magatartását, aki ilyen népszerűtlen feladatokra is vállalkozik, viszont igazat ad a főügyésznek abban, hogy akik a köz érdekében a törvényhatóság megbízásából Takarékosban működnek, azokkal szemben nem lehet felvetni az összeférhetlenségét.

Báró Vay László főispán kijelenti, hogy mivel Zöld Aladár névszerint is megnevezett egyes bizottsági tagokat, ha az illetők a tanácskozásban, vagy a szavazásban részt kívánnak venni, akkor majd felveti velük szemben az érdekeltséget.

Ezekután Zöld Aladár érdemben szólott a világitási vállalat tisztviselőinek jutalékügyeihez. Hangsúlyozta, hogy a kormányrendelet most módot ad arra, hogy a jutalékok töröljék, tehát éljenek ezzel az alkalommal. Igaz, hogy jó termésünk lesz, azonban a gazdasági hely-

ménykedést, azt a bizakodást, melyet akkor érzett, mikor az idén először vágta bele kaszóját az aranyló búzátáblába.

zet javulására nem számít. Ahol lehet, ott a város terhein enyhíteni kell. Részletesen foglalkozik ezután a világitási vállalat tisztviselőinek fizetésével és azt javasolja, hogy 600 pengőnél nagyobb fizetése egyetlen vállalati vezetőnek se lehessen. Természetesen a jutalék teljes eltörlését kívánta.

Hasonlóképpen foglalkozott a városi nyomda ügyével, bár elismeri, hogy ehhez nehéz hozzászólni, mert két gazdája van a nyomdának. A világitási vállalat vezetőjénél még el-

ismeri a magasabb képesítés szükségét, de a városi nyomda vezetőjénél teljesen indokolatlannak tartja a magasabb fizetést. Nem hive annak, hogy embereket elbocsássanak, de a nagy fizetéseket le kell szállítani. Javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy az adott jogával élni kíván és az összes illetményeket újból akarja megállapítani. A jutalék rendszert teljesen törölnék el. Ha majd a város jobb helyzetben lesz, újra vissza lehet adni mindent.

Jogbiztonságot és általános jólétet

Dr. Versényi Tibor fejtette ki ezután, hogy gazdasági szempontból a legszerencsétlenebb politika a takarékoság jelszavának politikája volt, amely éppen úgy hozzájárult a gazdasági helyzet romlásához, mint az állandó jogfosztás. A takarékoság folytonos hangoztatásának következménye volt, hogy az ország lakossága óriási hányódnak vásárlóképessége a minimumra süllyedt és ennek folytán a vásárlóképesség hiánya más foglalkozási ágakra is kiterjesztette kártékony hatását. Takarékoskodással a válságot megoldani nem lehet. Ellenkezőleg a helyzeten való segítségek egyetlen útja van: az életnivó emelésével és a gazdasági produktumok árának növelésével kell a közgazdasági élet segítségére sietni. Még sokkal kártékonyabb hatással van a gazdasági életre az állandó jogfosztás, mert tovább szűkíteni azokat a kereteket, amelyben élünk, a vállalkozási kedvet és a fennálló bizonytalanságok jezen rossz hatást keltenek. Arra kellene törekedni, hogy jogbiztonságot építsünk ki és az általános jólétet emeljük.

A munkás és munkaadó osztóznak a vállalat hasznában

Ezután a világitási vállalat tisztviselőinek fizetés ügyével foglalkozik. Az igazgató fizetése nem nagyobb a tanácsnokénál, viszont egy ilyen óriási vállalat vezetőjének a felelőssége sokkal nagyobb. Az igazgató különben a vízműveket is vezeti. (Más városban erre nagy fizetéssel külön igazgatót alkalmaznak.) A fizetéseket és a jutalékokat is csökkentették. A jutalék eltörlését kárhözvontsnak tartja. Az egész gazdasági élet és a szociálpolitikai élet egy alakult ki és oda kell hogy haladjon, hogy a munkás és a munkaadó, a munka és a tőke osztózzanak a

vállalat hasznában és jövedelmében. (Helyeslés.) A jövődőlbeli gazdasági berendezkedésnek a jutalékrendszer az egyetlen helyes jele, ezt tehát nem szabad eltörlölni.

Legyen szabad még valamit megjegyeznem. Méltóztatnak tudni, hogy soha ebben a teremben optimista nyilatkozatot nem tettem. Ehhez az embernek eddig nem volt joga. Mivel azonban Zöld Aladár bizottsági tag ur a válságnak egyre kimélyülő fokáról beszélt, meg kell mondjam, hogy ez tévedésen alapszik és ma már a világ a válságból kivezető úton halad, ennek biztató jelei mutatkoznak. Ezelőtt öt nappal 3.50 pengőt kínáltak egy mázsa rozsért, ma 5.80 pengőt adnak érte. Biztos jelei vannak annak, hogy a javulási folyamat elérkezett. Nagyon káros szolgálatot tesz a nemzetnek, aki akkor, amikor tényleg minden felelős állásban levő ember törekvése világszerte az, hogy a válságot megoldja és amikor nálunk tényleg hallatlan erőfeszítések történnek a válság enyhítése érdekében, akkor ennek az ellenkezőjét mondja. Kétségtelenül megállapítható jelek mutatják, hogy a válságból kifelé megyünk. A külföld már ráismélt, hogy önmagunkban és mindig mások eltiprásával nem lehet a saját helyzetünket javítani. A közeljövőben lesznek olyan intézkedések, amelyek érezhetővé teszik a válság enyhülését.

MOST KOMOLY OKOM VAN, HOGY OPTIMISTA NYILATKO- ZATOT TEGYEK

— Optimista nyilatkozatokat sem itt, sem másutt nem tettem, de most komoly okom van, hogy ezt tegyem. A kibontakozásnak nem gáncsolat kell vetni, hanem örvendeni kell felette. Egyetlen dolog, ami tartja az embert, a hit és remény és ha van remény, azt el kell fogadni. (Viharos taps.)

Pányoki Lajos annak kijelentése.

mellett, hogy híve a közüzemnek, nem tudja megérteni, hogy miért kell a vezetőknek jutalékot adni. A közigazgatást is ellátják becsületesen a tisztviselők, a vállalat vezetését is éppen úgy el lehet látni fizetésért. Kifogásolja, hogy a munkások bérét csökkentették. A nyomdászoknál most felmondták a kollektív szerződést, bizonyosan abból a célból, hogy leszállítsák a fizetéseket. Bámulja Pohl Ferencnek, aki gyönyörű dolgot alkotott, de viszont azt is megmondja, hogy 120 pengő napszámot fizetnek a kertésznek. A város egyetemes érdeke, hogy mindenki kapja meg tisztességesen a bérét.

Balogh Gyula: A miniszteri rendelet csak azt kívánja, hogy lelkiismeretesen fontolják meg, hogy az üzemvezetők és alkalmazottak illetménye megfelel-e a gazdasági helyzetnek. Ez a felülvizsgálat megtörtént, a város a törvényben biztosított jogával élt, ahol kellett, revíziót végzett, így nyugodt lélekkel állhatunk a közönség el, hogy kötelességüket teljesítettük.

A közgyűlés ezután az előadói javaslatot óriási többséggel elfogadta.

KISEBB ÜGYEK

Egyhangúlag elfogadta a közgyűlés a javaslatot a négy ideiglenes napidíjas tisztiorvos alkalmazásának további meghosszabbítása ügyében.

Jóváhagyták a polgármester rendelkezését, mely szerint szombat déli 12 órától a nyári hónapokban a városi hivatalokban hétfői szünetet vezetett be.

A Hortobágyon létesítendő mélyvízű 10.000 pengő szavazott meg a közgyűlés.

Az ipari hetipiacot a Hatvan utca végére helyezték át.

Az ügöző versenypálya területéből a debreceni Kereskedő Társulat részére sportpálya céljára megfelelő területet ad el a város és a vételárát a stadion építési költségének fedezésére fordítja.

A Debreceni Orvos Egyesületnek teljesítik azt a kérését, hogy a diszoklevelekre a város címerét használhassák.

Sarkady István és társai azt a kérést terjesztették elő, hogy a városi tisztviselők és alkalmazottak ugyanolyan szabadságidőt élvezzenek, mint az államiak. Zöld Aladár bizottsági tag ennél még valamivel nagyobb szabadságidőt javasolt, a közgyűlés azonban az eredeti indítványt fogadta el.

A munkanélküliek kérése ügyében, hogy a város munkaalakmat nyújtson, a közgyűlés felír a kormányhoz, rámutat arra, hogy a város anyagi erői hiányában képtelen munkaalakmat teremteni és kéri, hogy a kormány nyújtson módot a munkanélküliek foglalkoztatására.

Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés két órakor ért véget.

MAGYAR ATLÉTA GYŐZELME SVÉDORSZÁGBAN.

Stockholm, július 20. A Hellas játékok második napján 10—12 ezer főnyi közönség volt a stadionban. E négyzetű közönség előtt léptek sorompóba a magyar atléták is. Remecek a diszkoszvetésben 44.66 cm-rel a 4. helyre szorult, Balogh a távolugrásban 691 cm-es teljesítménnyel győzött.

POST UTJA.

LONDON, július 20. Post amerikai aviatikus helyi idő szerint 7.30 órakor cirepült az alaskai Nome felett.

2 ÉLETFOGYTIPLANI ÍTELET A BELGRÁDI ÁLLAMVÉDELMI TÖRVÉNYSZÉKEN

Belgrád, július 20. A belgrádi államvédelmi törvényszék ma hozta meg ítéletét az Ustasa szervezet bűnperében. A két fővádlottat életfogytiglani, a másik kettőt 12—15 évi kényszermunkára ítélték. A többi vádlott 4—6 évig terjedő büntetést kapott.

Mussolini nem helyesli Hitler némely intézkedéseit

Páris, július 20. De Jouvenel volt római francia nagykövete a radikális-szocialista République munkatársa előtt érdekes nyilatkozatot tett Mussolini elveiről, nézeteiről.

Eszerint Mussolini a nemzeti szocialista egyes intézkedéseit nem helyesli és ezt nem is titkolta el.

Mussolini nézete szerint azonban egy egész rendszert nem szabad eleve bizonyos hibák miatt elítélni. Sokkal egyszerűbbnek tartja Mussolini azt, hogy Hitlerrel, mint volt frontarcossal és nemzedékének emberével tárgyaljon, semmint a régi Németország valamelyik képviselőjével.

De Jouvenel ezután a következőket mondta még:

— Ha fontos kérdésekben a francia és az olasz politika karöltve haladhat, ez nem jelenti azt, hogy Olaszországot fel lehetne szóltatni, hogy Franciaországgal Németország ellen csináljon politikát. Ellenkezőleg, nekünk érdekünk az, hogy hasznosítsuk a magunk számára Olaszország befolyását Németországra. Mussolini egyébként azon a nézeten van, hogy

egy 65 millió német lehetetlen kiskorú módjára gyámság alatt tartani.

A leszerelés kérdésében Mussolini helyesli a nemzetközi ellenőrzést és határozottan visszautasítja az osztrák-német csatlakozást, valamint Németország felfegyverkezését.

Még nem jön az osztrák kereskedelmi delegátus Budapestre

Budapest, július 20. Illetékes osztrák részről közlik, hogy nem helytálló az a jelentés, amelyek szerint a mai napon osztrák delegátusok érkeztek Budapestre, kereskedelmi tárgyalások folytatására. Az osztrák kereskedelmi delegáció Budapestre érkezé-

sének időpontját még nem állapították meg véglegesen. A Fertő-tó lecsapolásának kérdésében holnap a m. kir. földművelésügyi minisztériumban tanácskozás lesz az osztrák kormány kiküldöttjével.

A Bácska és a Bánát buzában akarja az adót fizetni

Belgrád, július 20. A bácskai és bánáti képviselők azzal a kéréssel fordultak a kormányhoz, hogy engedje meg a bácskai és bánáti adófizetőknek, hogy adóhátralékukat buzában fizethessék meg. A miniszterelnök megígérte a képviselőknek, hogy tanulmá-

nyozni fogja a kéréseket. Ezidőszent az a terv alakult ki, hogy az adóban befizetett buzából a hadsereget élelmezni és a jobb minőségű gabonát átadják az államilag segélyezett részvénytársaságoknak.

A Népszövetség száz milliót ad munkaszerezésre

Bécs, július 20. A Neukreditsblatt értesülése szerint a népszövetség részéről megérkezett a hozzájárulás

ahhoz, hogy a 200 millióra tervezett belső kölcsönből 100 millió dollárt munkaszerezésre lehessen fordítani.

A londoni zsidóság tüntető felvonulása

London, július 20. A londoni zsidóság ma tüntető felvonulást rendezett, tiltakozott a németországi zsidó ellenes rendszabályok ellen. A felvonulás minden zavaró incidens nélkül folyt le. A 30—50 ezer főnyi tömeg London keleti városrészeiből a Hyde parkba vonult és ott meghallgatta a beszédeket.

kül folyt le. A 30—50 ezer főnyi tömeg London keleti városrészeiből a Hyde parkba vonult és ott meghallgatta a beszédeket.

Oriási veszteségek pánikot okoztak a newyorki érték- és gabonafőzsdén

London, július 20. A dollárfolyam tegnapi zuhanásával egyidejűleg eladási pánik sepepte végig az amerikai tőzsdéket. A newyorki tőzsde forgalma megközelítette a hét és fél millió darabot. Egyéb értékek 20—25 pontot veszítettek. Néhány izgalmas óra alatt elűszott a legutóbbi hetek spekulációs árfolyamnyereségének túlnyomó része. Óvatosabb angol megfigyelők kezdetől fogva várták az irreális spekuláció tulhajtásainak összeomlását, noha nem hitték, hogy a fordulat ilyen gyorsan következze be. A zuhanás okait főként az amerikai közönség túlzott idegességének tulajdonítják. Különösen paradox helyzet állott elő a szeszipari értékek piacán. A déli államok ugyanis a szesztilalom megszüntetése mellett foglaltak állást s ugyanekkor a piac eddigi favoritja, a szeszipari értékek pánik-szerűen zuhantak, valószínűleg arra a hírre, hogy Roosevelt elnök a szesztila-

lom eltörlésével egyidejűleg magas szeszfogyasztási adót szándékozik bevezetni.

Az American Alcohol, a szeszipari kötvények vezető értéke, egyenesen eladhatatlanná vált. Súlyosbította a helyzetet a bankárok és tőzsdei alkuszok megállapodása, amellyel az értékpapírokra adható lombardkölcsönök zálogrészét (az árfolyamérték és a zálogkölcsön közti különbözet — marge) 25 százalékról 60 százalékra emelték, minek következtében a spekulánsok nem kaptak készpénzt kötések fedezésére.

Az értéktőzsdei pánik átterjedt a gabonafőzsdékre is, ahol az árpa 25 és egynyolcad, a buza 12, a rozs 12 és háromnegyed, a zab 6 és ötnyolcad centtel, a kávé 90, a vörösréz és a gya-poit 40—40 centtel esett.

Thomas szenátor, Roosevelt elnök dollárfelhígítási tanácsadója, a newyorki és csikágói gabonafőzsdéket táv-

ritilag megfenyegette, hogy mozgalmat indít bezáratásuk, vagy kormányellenőrzés alá helyezésük érdekében, ha nem vezetnek be olyan szabályzatot, amely korlátozza a bármely árucikkben egy tőzsdei napon szenvedhető veszteség legmagasabb határát.

Berlin, július 20. A tegnapi nagy csikágói áresés igen erősen éreztette hatását az európai gabonapiacokon is. Rotterdamban a manitoba buza 40 centtel, az egyéb buzákat pedig 10 centtel olcsóbbodtak. Liverpoolban a nyitási árfolyam 3 és fél centtel volt alacsonyabb a tegnapi zárlatnál.

Washington, július 20. Roosevelt elnököt élénken aggasztja az az üzérkedési hullám, amely az értékpiacon, valamint a nyersanyag és a gabonapiacokon végigvonul. A kormány belátta, hogy a piacokat ellenőrzés alá kell helyezni, ha nem akarja, hogy pénzügyi tervei meghiúsuljanak s éppen ezért a tőzsdék törvényes felügyeletére, valamint az üzérkedés letörésére javaslatokat tanulmányoz.

HÁROM ÉVI BÖRTÖN CSALÁSÉRT

Szeged, július 20. Sós Pál Imre, állítólagos filmrendező az utóbbi időkben Szentesen, Csongrádon és Kőrösladányon az általa rendezendő előadásokra előlegeket vett fel és az előadások kitűzésének napja előtt minden alkalommal eltűnt. A szentesi törvényszék Sós Pál Imrét egy rendbeli csalás büntetéseért és 55 rendbeli csalás vétségéért 3 évi börtönrre ítélte.

NÉMET LAPKITILTÁS AUSZTRIÁBÓL

Bécs, július 2. A szövetségi kancellári hivatal 3 hónapra betiltotta a Berliner Tagblatt és a Münchener Zeitung ausztriai terjesztését.

TIZENEGY FIU EGYSZERRE A VIZBE FULT.

Bourges, július 20. Ma délután a dieni (Loire mellett) fiúgondozó intézet 15 növendéke egy lelkes kíséretében Puits taván esónakázás közben a vízbe borult. Négy fiúnak sikerült a partra úszni, a többi a lelkéssel együtt a vízbe fult.

ÉRDEKES UJTÁS A NEMZETKÖZI VONATOKON.

Bécs, július 20. A szövetségi vasútak vezérigazgatósága úgy rendelkezett, hogy a nemzetközi gyorsvonatokat csakis idegennyelveket is beszállító kalauzok kísérjék. A Magyarország felé közlekedő gyorsvonatokon ezerrint magyarul is tudó osztrák kalauzok is lesznek.

BALBO WASHINGTONBAN

London, július 20. Balbo tábornok 10 rangidősebb tisztjével amerikai repülőgépeken New Yorkból Washingtonba utazott, hogy résztvegyen azon a villásreggelin, amelyet tiszteletére Roosevelt elnök ad a Fehér Házban.

Washington, július 20. Balbo tábornok 39 magasrangú tiszt kíséretében megérkezett Washingtonba.

London, július 20. Balbo tábornok és az őt kísérő 10 rangidősebb tisztet leirhatatlan lelkes fogadtásban részesítették Washingtonban. Midőn a repülőgépek a Washington melletti repülőtérről leszállottak, egy tüzerűteg 19 üdvözlőlövést adott le, az amerikai tengerészenekar pedig az olasz nemzeti himnuszot játszott. A fogadó bizottság élén magasrangú amerikai tisztek és Rosseau washingtoni olasz nagykövete állott. Balbo tábornok megemlékezett a diszörseget, majd kíséretével szállodába hajtatott és onnan a Fehér Házba ment. Roosevelt elnök meleg kézszorítással üdvözölte a repülő hőst, akivel hosszú és nagyon szívélves beszélgetésbe merült.

VIRÁGSZEDÉS UTÁN HAZAFELE

Hitler őse a zsidó Jud Áron ?

Berlinből jelentik: A Heimwehrlapok nagy cikkekben foglalkoznak ismét Hitler származásával. Hiteles okmányokat közölnek, köztük a csehországi Polna városka muzeumigazgatójának. Rerichnek levelét. A muzeumigazgató szorgos kutatásokkal egészen

a XVII-ik századik visszamenőleg összeállította az anyakönyvi kivonatokat, amelyek egy Jud Áron nevű ősig vezetnek. Rerich hozzáfűzi, hogy kevés zsidó van a világon, akinek ilyen szép, több mint kétszázötven évre visszamenő családfája volna.

Matuska már a háboruban gyönyörűséggel végzett robbantásokat

Gyors tempóban folynak Matuska Szilveszter ügyében a tanúkihallgatások. Felszeghy Róbert dr. vizsgálóbíró ma délelőtt Matuskának több osztálytársát és ismerősét, köztük a háboruban vele együtt volt katonákat idézte be, akik majdnem egybehangozóan vallották, hogy Matuska valóságos perverzitásig élvezte a robbantásokat. Mint katona, egy géppuskaosztag parancsnoka volt Matuska és szinte gyönyörűségét lelta, ha valahol robbantásokat látott, vagy azokban részt vehetett. Ha szerét tehetette, önként jelentkezett, hogy ilyen robbantásokat végrehajtsan.

Az egyik tanu elmondta, hogy ő abban a vagonban volt, amely a sineken maradt és amikor kiszállt, találkozott egy emberrel, akiben utólag felismerte Matuskát. Ez az ember felajánlotta neki zseblámpáját is, ő azonban nem fogadta el.

A nyomozás során ennek a zseblámpának annyiban bizonyult különös jelentősége, mert a szakértők véleménye szerint ugyanolyan elektromos elem volt a pokolgépben is, mint amilyen abban a zseblámpában, amelyet Matuska a tanunak kénált.

Ugyanez a tanu a segélyhelyen ismét ott találta Matuskát, aki valamilyen karmolás nyomait mosta le magáról, de láthatóan ideges volt és ahogy a telefon megszólalt, rögtön feszülten figyelte, hogy ki, mit telefonál.

Egy fotóriporter tanu elmondta, hogy Schweinitzer rendőrtanácsos figyelmztetésére fényképezte le Matuskát.

Ez a fénykép annakidején rádiógram utján bejárta az egész világot és e fénykép alapján ismerte fel Forró Jung Anna azt a férfit, aki a jüterhogi merénnyel is gyanúsítható volt és akiről később kiderült, hogy Matuska.

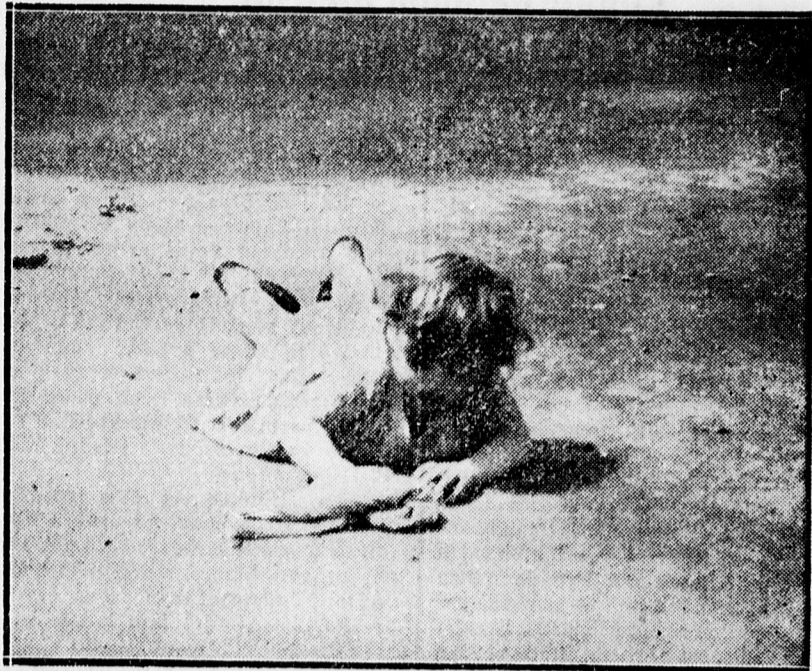
Több rendőrtisztviselőt és detektívet is kihallgattak.

Érdekessége a mai napnak, hogy Budapestre érkezett Hermann Höwel bécsi egyetemi tanár, aki Matuskát ausztriai vizsgálati fogsága alatt megvizsgálta. Höwel felkereste Németh Ödön professzor orvosszakértőt és érdeklődött nála a vizsgálat menete és eddigi eredménye iránt.

Szódás üveggel intéz- ték el a vitát

Tegnap este 10 óra tájban a vagongyár melletti Németh József-féle vendéglőben mulatott több társával együtt Withen Tibor vagongyári vasesztérgályos. Mulatozás közben Withen összeszólkkozott a vendéglő Vincze nevű pincérféjével. Vitafkozás közben a pincér feldühödött és az asztalról egy szódavizespalackot felkapott, amellyel a vasesztérgályos fejére ütött. Withen jelentkezett a mentőknél, ahol első segélyben részesítették miután saját lábán távozott.

BALESEI

Erélyes lépéseket tesznek Erdélyben a reviziós agitáció ellen

Bukarest, július 20. A félhivatalos Orient Rádió Iroda jelenti, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy erélyes lépést tesz Sedler nagyváradi katolikus püspöknél az ellen, hogy a püspök egyházmegyéje területén a katolikus lelkészek egész sorának béke reviziós agitációját elnézik. A hivatalos közlemény bejelentette, hogy az

eljárás előzménye az, hogy Pop Gitu volt közoktatásügyi miniszter az Adaverul c. lapban több lelkészt különböző állítólagos revizionista üzemekkel vádolt meg. Az Adaverul szerint Sedler püspököt el akarják mozdítani állásától és lépéseket tettek ellene a szentszéknél is. Helyébe egy erdélyi német püspök kerülne.

Hol ihatunk ma ingyen hőforrásvizet ?

AZ ÁLTALANOS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET
Csapó utcai üzletében (Ipariskola épület) és a
HANGYA, Péterfia-utca 46. szám alatti üzletében.

Elismerés Pohl Ferencnek a kisgyűlésen

Debrecen város törvényhatósági kisgyűlése báró Vay László főispán elnöklésével csütörtökön délelőtt kisgyűlést tartott. Többek között tárgyalták a miniszter leiratát, hogy a városi kerétszet vezetőjének jutalékát, melyet korábban a 20 százalékról 15 százalékra szállítottak le, ujabban 10 százalékra csökkentésék. Dr. Nagy bizottsági tag felszólalt ennél a kérdésnél és rámutatott arra, hogy a poros Debrecenből milyen paradicsomot varázsolt Pohl Ferenc kertészeti felügyelő. A nyilvánosság előtt köszönetét fejezi ki dr. Vásáry István polgármesternek és a város vezetőségének azért a szép munkáért, amelyet a város parkirozása terén végeztek. Igaz, hogy dr. Vásáry István polgármester széles látóköre még egymagában nem tudta volna megteremteni azt a változást, amely a város parkirozása terén bekövetkezett, ha nem lett volna itt Pohl Ferenc, aki a polgármester nagyszabású elgondolásának keresztülvitelét olyan tökéletesen meg nem tudta volna valósítani. Ma már olyan kellemes Debrecen s különösen a Nagyerdő, hogy egyre nagyobb azoknak a családoknak száma, akik nem mennek el nyaralni Debrecenből, mert hiszen ma már a szép Nagyerdőben a csolnakázótávon tizenkettőtől is elszórakozhat. Javasolja,

hogy hagyják meg Pohl Ferencnek a 15 százalékos jutalékot, mert ez a legjobb befektetés a város részéről.

A kisgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot.

AZ EGYIPTOMI CSERKÉSZEK
MÁR MEGÉRKEZTEK
BUDAPESTRE.

Budapest, július 20. Tegnap este 10 óra 20 perckor 37 egyiptomi cserkész érkezett hozzánk, akiket a Magyar Cserkészszövetség hivatalosan fogadott. A vendégesapatot az egyiptomi kultuskormány állította össze. Az egyiptomiak egyelőre három napot töltenek Budapesten, július 23-án Bécsbe utaznak és onnan 27-én térnek vissza Gödöllőre.

A Szentszék és Németország közti konkordátumot aláírták

Róma, július 20. Ma délelőtt a vatikáni állami kancellárián aláírták a Szentszék és Németország közötti konkordátumot. Az egyezményt Pápai al-kancellár és Pacelli bíborosérsek államtitkár írta alá.

Az ünnepség után Pápai al-kancellár interjú adott Derlinger György német újságírónak, aki a sajtó képviselőjében egyedül kísérte el őt Rómába.

Kijelentette, hogy a liberalizmus valamikor szembélyezte az egyházat az állammal, most azonban eredményes együttműködésre van szükség az állam és minden életképes erő — tehát az egyház — között is. A nemzeti szocialista állam alapelveiben döntő szerepet játszik a keresztény elv. Az evangélikus egyház számára ugyanolyan szabad tér nyílik, mint a katolikus számára. A Vatikán abban a meggyőződésben van — mondta Pápai —, hogy a bolsevista és istentelenség elleni küzdelem életbevágóan

fontos küzdelme érdekében az egyháznak kötelessége mindenkit támogatni, aki ezek leküzdésére vállalkozik. Olaszország és Németország olyan ideálokból indul ki, amelyek az új Európát fel lehet építeni.

— Ez a két ország — fejezte be nyilatkozatát Pápai — eoha külpolitikájában aránylag kevés érinthető pontot talál, rendkívül szívélyes szellemű rokonságban van egymással. Mindenek előtt döntő jelentőségű Európa újjáala kítésára nézve az a tény, hogy úgy Olasz-, mint Németországot csak egy ember kormányozza, nem pedig pártok és parlamentek. Ezeknek a férfiaknak az elhatározásai jelentik ma a világ történelmét.

Róma, július 20. Az olasz lapok kivétel nélkül örömmel üdvözik a Vatikán és a német birodalom között létrejött konkordátumot, amely végleg biztosítja Németországban is az egyház és az állam békéjét és a megértést.

A postásmerénylet árftatlanul keverte bele öccsét a merényletbe

Dramai sz. embesítések.

Budapest, július 20. A Bank ucai postás merénylet szerdán azt a vallomást tette, hogy a rablásban tettestársa a testvéröccse volt. Karsai István villanyserelőt azonnal előállították és megkezdtek a kihallgatását, azonban végtelen nyugalommal és minden izgalom nélkül jelentette ki: — Nem voltam ott, nem voltam tettestársa bányának. Egészen érthetetlen, miért fogja reám.

Tegnap délután izgalmas szembesítés is volt a testvérek között. Karsai István szemébe mondta a bányának: — Hogy mondhatsz ilyet?! Bele akarsz engem rántani ilyen csunya bűnygybe.

Karsai Jenő földresütötte a szemét és nem válaszolt. Így eredménytelen volt a tegnapi napon a szembesítés.

Temesváry László dr. rendőrfogalmazó, a bűnygy referense, tisztázní igyekezett az ifjabb Karsai szerepét és beidézett mindazokat a tanukat, akiket Karsai István nevezett meg, amikor azt mondta, hogy a merénylet idején ő a város más részében dolgozott s ezt látták is a tanuk. Ezeket a tanukihallgatásokat ma fejezték be s a főkapitányságon úgy látták, hogy nem az öccse segítette Karsai Jenőnek. Ezek után tisztázni kellett, hogy miért akarta Karsai Jenő ilyen végtelen vádadal kompromittálni testvéröccsét. A főkapitányságon ma reggel megjelent Karsai apja Bernfeld Imre dr. ügyvéddel s most a rendőrség az apai tekintélyt igyekezett felhasználni, hogy magyarázatot kapjon arra, hogy miért vádolta meg Karsai Jenő a tulajdon öccsét. Az a gyanu merült fel, hogy a merénylő menekülési időt akart biztosítani valódi tettestársának s ezért nevezte meg testvérét.

Az apa és a fiú találkozása drámai lefolyású volt. Az idős Karsai így szólt fiához:

— Nézz a szemembe, mondd meg nekem, miért rántottad be az öccsedet, ha már magad ilyen súlyos bűnt követted el?

A merénylő földreszegezte tekintetét, hosszú ideig nem tudott válaszolni, majd így szólt:

— Én vagyok a bűnygy egyedül. Nem történt velém semmi, mégis félttem, hogy esetleg bánatlanak s ezért akartam gyorsan befejezteni a nyomozást. Ezért vallottam, hogy az öccsém volt a társam.

Ezt a módosított vallomást jegyző-

könyvbe vették és Temesváry rendőrfogalmazó jelentést tett Szrubian Dezső dr. rendőrtanácsosnak, a sérülési osztály vezetőjének, hogy tisztázódott a rejtély, mert nemcsak a tanuk vallottak az ifjabb Karsai árftatlansága mellett, hanem beismerte ezt maga a merénylő is. A főkapitányságon erre intézkedtek, hogy Karsai Istvánt elbocsássák az őrizetből. A kora délutáni órákban el is távozott apjával és Bernfeld ügyvéddel. Karsai Jenő még őrizetben tartják délutánig s akkor kísérik át az ügyesség fogházába. A nyomozás folyik annak megállapítására, hogy a taktikázóan valló Karsai Jenőnek ki volt a bűntársa, az az bizonyos, hogy Bálint József postást valaki megállította a lépcsőházban, hogy közben a merénylő hátulról fejbeverhesse.

MEGÖLTÉ A VEJÉT, 2 ÉVET KAPOTT

Budapest, július 20. Csavajda József soffőr néhány évvel ezelőtt feleségül vette özvegy Fekete Sándorné leányát. A házaspár az anyóshoz költözött. Később a soffőr elvesztette állását és elkeseredésében inni kezdett. Az iszákos férj, a feleség és az anyós között állandó civakodások, sőt verekedések voltak. A múlt év augusztusában egy reggel Csavajda meg akarta verni anyósát, aki erre hirtával háromszor úgy fejebe ütött vejét, hogy az meghalt.

A törvényszék előtt Feketének önvédelemre hivatkozott, de a törvényszék erős felindulás an elkövetett szándékos emberölés büntette miatt másfélévi börtönrre ítélte az özvegyasszonyt. A tábla Kállay-tanácsa 2 évi fegyházra emelte fel a büntetést és a kuria Sélly-tanácsa ma a tábla ítéletét jogerőre emelte.

850 kilométert repült a galamb 11 óra alatt

Budapest, július 20. A Columbia postagalamb sportegyesület vasárnap rendezte frankfurti versenyét, amelyen 18 budapesti és budapestkörnyéki állomás vett részt 91 galambbal. Bekapcsolódtak a versenybe a felsőgallai és győri csoportok is, 14 állomás részéről 42 galambbal. Budapestre elsőnek Stoffer Mátyás galambja érkezett 11 óra 19 p

34 mp alatt repülve be a 850 km-es távot. A csapatversenybe 1 Zsidákovits Nándor lett három galambjával elért 12 óra 4 perc 5 mp átlagidővel. Az ez évben kiírt vidéki bajnokságban az egyéni bajnokságban 1. Herincs János Győr galambja lett. A csapatbajnokságban Kozma Lajos Szolnok galambjai győztek 62 ponttal.

Tizenyolc év után drámai találkozás a feleséggel

Tizenyolc évi orosz fogság után a napokban tért vissza Báránd közsébe Szilágyi András gazda. Hazatérése drámai volt. Mikor beért a közsébe, az uccán véletlenül egyik régi gazdatársával találkozott, akit megismert. Megállította, megkérdezte, hogy ismeri-e Szilágyi Andrást. Azt a feleletet kapta, hogy odaveszett a háborúban.

Szilágyi András nem fedte fel kilétét, hanem elment a községháza elé. Nagy szobrot látott ott, a hősi halottak emlékművét; akkoriban, mikor a háborúba ment, még csak néhány esenevész akáca állott a helyében. A hősi halottak szobra alatt nyolc márványtábla állt. A nyolcadik táblán Szilágyi András megtalálta a nevét.

A fogságból hazatért, megtört hajú, őszeshajú ember bement a jegyzőhöz és megkérdezte, hogy mi lett a feleségével és a fiával.

A jegyző elmagyarázta neki, hogy az asszony nyolc évig várt rá. Aztán férjhez ment Szabó Andrásához, aki

vasutas Budapesten.

A véletlen tovább bonyolította a szomorú háborús tragédiát. Szilágyi András bárándi gazda könnyet tört a szeméből. A jegyző megkérdezte tőle, nem akar-e feleségével Eszterrel beszélgetni, aki éppen a faluban van, édesanyját látogatja meg.

Szilágyi András megindult szülőfaluja uccáján. A poros akácok meg nőve, de azért ismerősen bólintgattak feléje. Sorr asivogelte az embereket, de azok nem ismerték meg. Belépett anyósa házába. Volt felesége után érdeklődött. Azt kérdezte, hogy megismerné-e a felesége a háborúban elpusztult urát. Az asszony a szóbeszédre kilépett a házból. Pillanatilag szemközt álltak egymással. Aztán egymás nyakába borultak sírva, zokogva...

Szilágyi András életét nem lehet megjavítani. Most felutazott Budapestre, hogy megkeresse fiát. Feleségétől és földjétől megfosztotta a háború és a jog.

BIVALYDANDÁR BORNEOBAN.

London, július 20. Észak-Borneóban egy lovasdandár lovait bivalyokkal cserélték ki, mert a puha ingoványos talaj besüpped a lovak patkói alatt. A szokatlan „hátas paripák” kitűnően beváltak a nekik megfelelő terepen.

ÉRDEKES ITÉLET

A SZÜLETÉSELŐTTI ÖLÉSRŐL.

Budapest, július 20. Érdekes ítéletben döntött ma a Kúria Polgár-tanácsa. Egy szülész nő a szülő nőhöz nem hívott kellő időben orvost, úgyhogy ennek következtében az egybélként életképesen született gyermek elpusztult. Gondatlan emberölés vétségében mondták ki bűnygynek az alsóbíróságok a szülész nőt s háromhónapi fegyházra ítélték. Semmiségi panasz folytán foglalkozott a Kúria végsőfokon az ügyvel és helybenhagyta az ítéletet a következő érdekes indoklással: „A Kúria azt vette vizsgálat alá, hogy ha az élő és életképes lény a szülés alatt, de annak befejezése előtt hal meg, akkor a lény az emberölés vétségének tárgya-e? A büntető-törvénykönyv szerint a szülés alatt elkövetett életpusztító cselekmény már ölés, ha a cselekmény már a szülés olyan stádiumában követtetett el, amikor a kezdődő élet megsemmisülését vonhatja maga után.”

14 UJ ANGOL REVIZIONISTA KÉPVISELŐ

Londonból jelentik: Sir Robert Gower parlamenti javaslatát, mely a trianoni szerződés módosítását sürgeti, újabbban a következő képviselők írtak alá: Sir William Dawson, A. V. G. Dower, S. Storey, H. G. White, Peter MacDonald kapitány, dr A. B. Kowitz, A. E. G. Fuller, A. O. Roberts, A. W. Russel, Miss E. Rathbone, D. M. Cowan, T. A. Cook, E. Doran és E. Ewans.

OSTROMÁLLAPOT A TIFUZS MIATT

London, július 20. Santiago de Chileben heves tifuszjárvány pusztít. Naponta negyven-ötven új esetet jelentenek be s az elhalálozások száma anéhány nap alatt megközelítette a százat. A ragály oly gyorsan terjed, hogy Alessandri elnök elrendelte a fővárosban az ostromállapotot, megtiltotta minden nyilvános gyülekezést és felhatalmazta a hatóságokat, hogy a fertőzött negyedeket karhatalommal szigeteljék el. Éjjel-nappal tizenhat „egészségügyi dandár” foglalkozik a villamosok, autobuszok, vasúti kocsik és házak ismételt fertőtlenítésével.

ELTUNT EGY GÖRÖG REPÜLŐGÉP

Athén, július 19. Az Aero Express légitársaságnak az a posta gépe, amely Athén és Rhodosz-sziget között bonyolítja le a forgalmat, eltűnt. Négyfőnyi személyzet és két utas volt a repülőgépen. A görög repülőgépek lázasan kutatnak az eltűnt gép után, de eddig még nem találták meg. Az eddigi megállapítások szerint a gép Syrosz-sziget közelében a tengerbe zuhant.

Vígyszínház

UFA FILM!

Buvárhajók előre

(U. 21.)

Izgalmas dráma a tegeralattjáró-háborúból 10 felvonásban.

Főszerepben:

Rudolf Forster, Camilla Spira.

HIRADÓK

Előadások kezdete 7 és 9 órakor.

Uránia

Nóti Károly legújabb operettje:

Csók a sötétben

Főszerepben:

Lee Parry, Slezák Leó, Johannes Riemann.

HIRADÓK

Előadások kezdete 7 és 9 órakor.

Lapunkban megjelenő írások megrendelhetők a kiadóhivatalban

ÉRDEKES LÁTOGATÁS A TITOKZATOS SZIRIUSZ MESTERNÉL

Hogyan fedezte fel a híres jós jövőbelátó tehetségét?

Most, hogy Sziriusz mester titokzatos jóstudományával már negyedik napja izgalomban tartja Debrecen, bizonyára sokakat érdekel, hogy a világhírű jövőbelátó hogyan fedezte fel magában csodálatos képességeit?

A mester a „Debreczen“ szerkesztőségének vendége s a szerkesztőség helyiségében fogadja látogatóit.

Mikor belépünk jósádjába, éppen egy csinos fiatal hölgy ül előtte a széken. Sziriusz hatalmas nagyítóüveggel vizsgálja a tenyerét. Pár pillanattal tart a vizsgálódás, aztán a mester megszólal:

— **Kegyed tizenegy évvel ezélt ment férjhez.** A férje most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy itt mindent eladjanak és Pestre költözzenek. Ön ne járuljon ehhez hozzá, mert a fővárosban nem boldogulnának. **Két gyermekük van, egy fiú és egy leány.** A fiuból mérnök lesz, a leány zongoraművésznőnek készül. Mind a kettő érvényesülni fog. Ön a közelmúltban egy operáción esett keresztül. A hideg levegőtől rögtön meghűl...

— **Ilyeneket és ehhez hasonlókat mond a hölgynek, aki pirulva hallgatja és amikor távozik, felkiált:**

— Minden így van, ahogy mondta. Férjem tévleg mindent el akart adni, mert most felmondásban van és azt hiszi, Pesten könnyebben kap állást. A kislányom nyolc éves és remekül zongorázik. A kisfiam most megy a reáliskolába és tényleg mérnöknek számít. Megtörtént az operáció is és tényleg könnyen meghűlök. — **Aztán kacagva és bocsánatot kérve teszi hozzá:**

— **Be akartam csapni a mestert, azért lebuztam a karikagyűrűmet, mielőtt bejöttem.** Azt akartam mondani, hogy még lány vagyok, de szőhöz sem jutottam, máris mindent megmondott és leleplezett...

A látogató boldogan távozik, aztán a mester nekünk adja meg felvilágosításait:

— **Polgári nevem Vargha László.** Gyermekkoromat Debreczenben töltöttem, ahol nagybátyám, dr. Vargha Géza Hajdu vármegye főorvosa volt. Már akkor csodálatos dolgok történtek velem. Hat éves koromban, mikor a Piac uccán bátyámmal játszottam, hirtelen elsötétedett előttem minden és megvakultam. Hozzáértőztöm meg voltak rémülve. Én igyekeztem megnyugtatóni őket, hogy három nap múlva látni fogok. És így is történt.

— **Később a pénzügyminisztériumba, majd a honvédelmi minisztériumba kerültem, de már fiatalon nyugdíjaztattam magam, hogy látnoki képességeimmel szolgálatára lehessenek embertársaimnak.**

— **Mik voltak most három nap alatt a legérdekesebb esetei? — kérdeztük.**

— **Az első egy kereskedőházaspárral történt, akik öngyilkosok akartak lenni anyagi gondjaik miatt.** Megjósoltam, hogy egy-két nap alatt pénzhez jutnak. Még aznap be is következett.

— **Ugyancsak hétfőn egy szegény meztelbas asszony jött hozzám.** Azt akarta megtudni, hogy mi lett a fiával, aki 1915-ben eltűnt az orosz határon. Megvizsgáltam a fiú sorsát és megnyugtattam az anyát, hogy fia él. Szerdán már ismét nálam volt az asszony. Levelezőlapot kapott Japánból. Az eltűnt fiú írta, aki odakerült a hadifogság viszonyaira Japánba és készült hazára. A fogság idején írt levelet elkallódtak, aztán meg mint internált, nem írhatott. Tizenhét év után a szerdán érkezett levél volt az első életjel, amit aggodó édesanyjának adhatott.

A mestert nagyon meglepte Debreczen fejlődése. Jól érzi itt magát és őszintén sajnálja, hogy a közeli napokban vissza kell utaznia Pestre. Ott is sokan várnak rá, hogy hallgassák sorsukat illető jövőbelátását és tanácsait.

Debrecen és a Tiszánál népművészetének legszebb darabjait szállítják fel ma pénteken a cserkészek a jamboreera

Páratlan propagandát fog jelenteni Debrecennek és a Tiszánál az a művészi kiállítás, amelyet a cserkészek rendeznek a gödöllői altábor legjobb helyén, a bemutató arénában felépített debreceni házban, amely egyúttal cserkészbólt is lesz. A debreceni házat Csanak József debreceni építész tervezte és építette is. A ház tipikus régi debreceni ház, amely két szobából áll, középen konyhával, előtte pedig egy tágas verandával. A ház egyik szobájában múzeum lesz, amelyhez dr. Ecsedi István muzeumi igazgató választotta ki a múzeum dús raktárából a kiállítandó tárgyakat, amelyek legjobban jellemzik Debrecen néprajzát. A másik szobában lesz a cserkészbólt, amelyben Debrecen jellegzetes képző- és iparművészetének reprezentatív darabjai kerülnek kiállításra.

Ebben a nem mindennapi kiállításban a képzőművészetet Pálffy József, Káplár Miklós festőművészek és az egyre jobban fejlődő Szathmáry Irma képviselik, akik speciális hortobágyi tárgyú képeikkel vonulnak fel. Jakucsné Pálffy Margit többszáz fából faragott, dúsán színezett tárgyat állít ki, míg Viosz Zoltán keramikus magyaros, festett cserépedényeket állít ki.

A debreceni iparosok is szép gyűjteményekkel vonulnak fel. Tóthfalussy szígyártómester kulacsokat, hördisz-munkákat, karikásostorokat, Czoborné utóda Kerékgyártó, Kálmánchelyi és Kisfalussy mézeskalácsosmesterek a híres debreceni mézeskalácsot mutatják be. Özevgy Kovács Károlyné szürszabó cifraszűröket, Mihalkó Balmaz-ujváros, Szabó Hajdubüszörmeány, kalaposmesterek hajdusági kalapokat ál-

lítani ki. Érdekes, hogy ezek a kalaposmesterek a hortobágyi juhászok által szállított gyapjuból maguk gyúrnák a kalaptopot is, a nevezet és abból készílik a jellegzetes debreceni kerek kalapot Felvonul gyártmányaival az utolsó csengőcsináló, Tiszai mester is, aki a Hortobágy szélibe gyártja a sárgaréz csengőket és a kolompokat. Özevgy Barkó-Csibi Mártonné, jónévű debreceni szücsmester, magyaros szücs-munkákat, bundákat, bekecsket készített a jamboreera.

Képviselve lesz a cserkészbóltban a hortobágyi pástorvilág népművészete is, a legszebb berakások, bicskával faragott, kézzel font karikásokkal, foksokkal és más tárgyakkal. Ezeket a tárgyakat maga dr. Ecsedy István muzeumi igazgató gyűjtögette össze, aki telen át rendszeresen foglalkoztatta a pástortembereket, hogy ébrentartsa bennük a népművészeti hajlamot.

Az Aszmann-cég hortobágyi kékvá-szonból készült, pirossal kivarrott csikós ingeket és lobogós gatyákat állít ki, a Springer- és Csáthy-cégek pedig debreceni és hortobágyi levelező lapokat. Képviselve lesz a Fa- és Fémipari Szakiskola is, amely kopjafa motívumú színes virágliceeket, azonkívül magyaros motívumú vörösréz lemezről készült hamutálcákat és más magyaros dísz-tárgyakat állít ki. A kiállításon képviselve lesznek a IX. tiszántúli cserkészkerület többi városainak, Nyiregyháznak, Karcagnak, Kisujszállásnak jellegzetes népművészete is. A debreceni cserkész-bóltban magyar ruhás cserkészek fog-nak árusítani. Az összegyűjtött tárgya-kat pénteken szállítják fel Budapestre, illetve Gödöllőre.

A VÉRES FÖLD

REGÉNY

(26. folytatás).

— Jöjjön be kérem, — szólalt meg a nagyobbik leány, — az uccán járnak és nem lehet megbeszélni az ön ügyét...

— Köszönöm, igazán van kisasszony. — Most legjobb esetben koldusnak, de lehet, hogy csavargónak néz mindenki. Azt hiszem, hogy van is rajtam elég csavargó és kolduskülső. Engedjék meg, hogy bemutatkozzam: Rohácsy Lehel...

A két leány tartózkodás nélkül nyújtott kezét és Lehel úgy érezte, hogy valami édes, meleg jószág volt a kézfogásukban.

— Aztán mégis miben lehetnének segítségére? — kérdezte a nagyobbik leány.

— Kisasszony, nekem haza kell mennem. Éhes vagyok, piszkos külsejű, mozog bennem a féreg, mert azok arra se adtak alkalmat, hogy tisztán tarthassuk magunkat... — Nem lehet tudni, hogy az indulattól, vagy a meghatottságból, de észrevehetően remegett a fiú hangja, míg a két leány tanácstalanul nézett össze és nézésükben benne ragyogott a minden segítséget megadó részvét könnye. Lehel nem nézett az új ismerőseire, inkább önmagának beszélt halk, szakgatott szavakkal...

— Senkit se ismerek ebben a városban... Kérni nem tudok mert... talán elutasítanának... nem hinnék el a szavam... meggyanúsítanának... meggyaláznának: nem bírnám elviselni... Az önök jószívűsége adta az indítkot, a bátorságot, hogy megszólítam önöket. Semmi mást, csak kölesönt kérek, mindössze kevés pénzről van szó... hogy haza mehessenek... Itt hagyom zálogban ezt a gyűrűt, mit véletlenül megtudtam tartani. Más egyebemből kifosztottak teljesen. El-adhattam volna ezt a gyűrűt, de ki tudja,

hogy mit gondolnának felőlem... el se hinnék, hogy az enyém... Meg aztán drága emlékem is, amiért visszajönnék, ha kiségitenének...

— Oh, szó sincs róla! Tessék csak bejönni, majd az édesapám elintézi, bizonyosan ad minden zálog nélkül is annyi pénzt, hogy haza mehessen. — mentek előre a lányok, míg Lehel idegenül és most már bánva lépését, sompolygott utánuk.

— Tessék talán megvárni, míg beszélék édesapámmal, — fordult vissza a nagyobbik leány. — Tudja kérem, ő egy kicsit hirtelen ember, de drága jó szíve van...

— Köszönöm, — állott meg Lehel a veranda alatt, míg a lányok felsiettek a lépcsőn. Pár perc múlva ötven év körüli, tekintélyes megjelenésű úr jött ki a lakás ajtaján és egyenesen Lehelhez lépett:

— Van szerencsém, Falvy Pál vagyok — nyújtotta a kezét.

— Rohácsy Lehel, — mondta elfogódott hangon Lehel a nevét.

— Tessék, parancsoljon... — tessékelté különönsnek látszó vendégét a házigazda.

— Köszönöm szépen, de talán elintézhethénekk itt... — szabadkozott Lehel.

— Itt csak nyulbőrről tárgyaltunk a régi időkben nagy vadászatok után, hát csak tessék beljebb...

— Én nem mehetek beljebb kérem, hiszen a külsőm, a ruhám sem olyan... — pirult a kellemetlen szavak elmondására Lehel; Hanem talán szíveskedjék megnézni az írásaimat, melyek igazolják, hogy ki vagyok, honnan engedtek el. Aztán, ha lesz olyan szíves és kiségit egy kevés ússzeggel... Itt hagyom zálogul a gyűrűm...

— Kérem, szót se érdemel. Az ön igazolá-

sa a modorában van. A gyűrűt is tessék csak felhuzni és mondja meg, hogy mennyivel lehetek szolgálatára?

— Száz koronát kérnék...

— Parancsoljon, — vette elő a tárcáját a ház ura és leszámolt száz koronát a Lehel kezébe; — Elég lesz?

— Nagyon elég lesz. Hálásan köszönöm, míg visszaadhatom...

— És most kérem, egy őszinte feleletet kérek: ugye éhes?

— Éhes vagyok, de most már vehetek magamnak...

— Dehogyan vesz. Csak azért kérdem, — mert mi később szoktunk vacsorázni, éppen azért most ön meguzsonázik: később majd vacsorázni fog velünk...

— Köszönöm, majd elmegyek valami vendéglőbe...

— Azt nem engedhetem meg. Hogy is gondol olyasmire. Csak egész nyugodtan foglaljon helyet itt a terrazon, — mosolygott szíves házigazda mivoltában Falvy Pál.

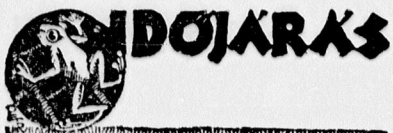
Pár perc múlva fehér abroszon illatos kávé, puha kalács, hideg felvágott várta az éhes embert. Lehel még mindig nem akarta elfogadni a szíveskedést, pirulással szegyenkezett, de a család végre is győzött. Asztal mellett ült és a család nagy és titkos gyönyörűségére csak tiszteletből hagyott valamit az eléje rakott ételéből.

Tagadhatatlanul jó étvágyal evett, de mégse a mohóság izléstelenségével, mert úgy érezte, hogy most minden szem őt nézi, őt figyeli. Nem is csalódott, mert egyetlen mozdulatát se tévesztették szem elől. És mikor a vacsorának is beillő uzsona után elment a különös vendég, egy pillanattal se kétfeltek a háziak tisztos és úri voltában, szinte egyhangulag sóhajtották a szánalom hangján:

— Szegény, milyen nagyon éhes lehetett...

Lehel egyenesen az állomáshoz ment és alg tudta kivárni a vonat indulását. Mikor végre vonaton ülhetett, szerette volna sarkantyával üzni sietősebb menetben a gőzparipát.

(Folytatjuk).

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenté július 20-án:

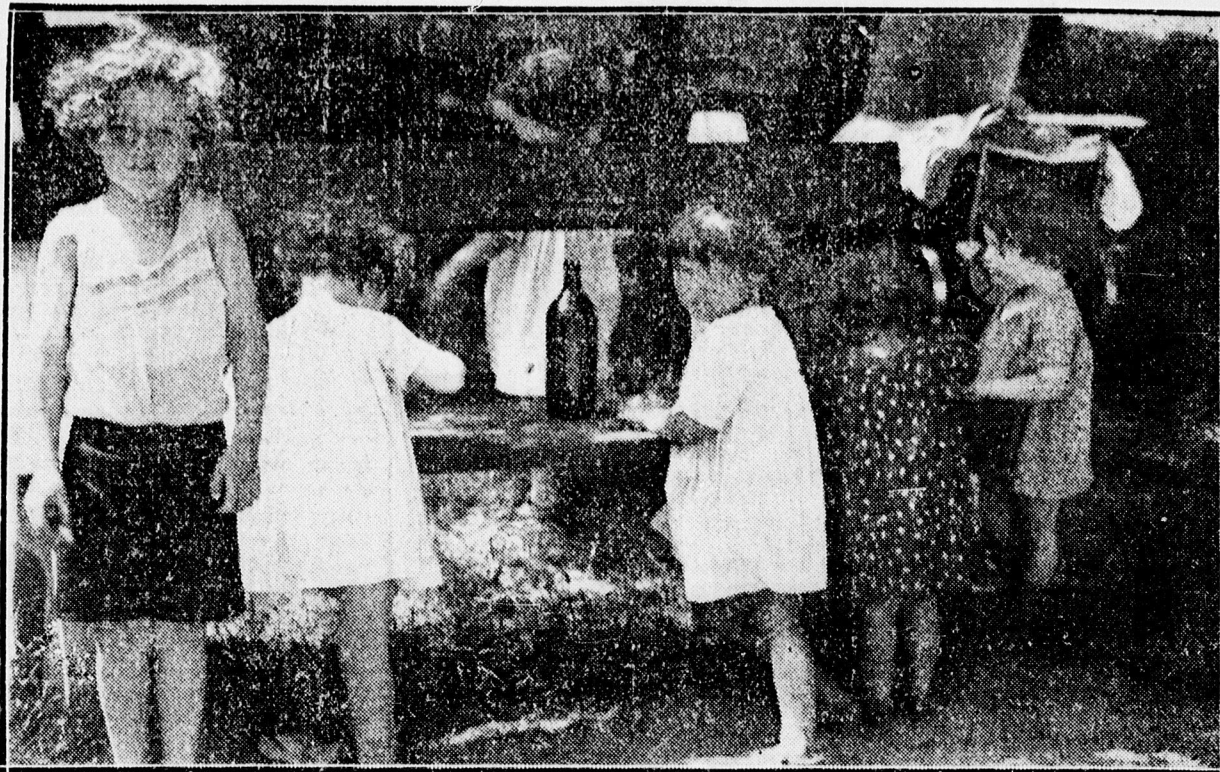
Az időjárás mára Észak-Európában is javult. Kisebbs terjedelmű lecsapódások csak az angol és a norvég partok mentén voltak.

Hazánkban az elmúlt nap sehosem volt espadék. A nappali hőmérséklet tovább emelkedett. Az éjjeli minimum elég alacsony volt 14—16 fok körül mozgott. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debrecenben 29 fok volt, este pedig 25 fok.

IDŐPROGNÓZIS: Gyenge északi szelek mellett kissé felhős, de meleg idő várható, zivatarhajlammal. A hőmérséklet holnap valószínűleg 29—31 fok körül lesz.

MAKACS SZÉKREKEDÉS, vastagbélkatarus, gyomorhaj, puffadás, vérforlás, sárgaság, aranyeres csomók, csípőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a széláló anyagok a vérbe kerüljenek.

MENÁZSI

Benedek László egyetemi tanár az orvosok szomorú helyzetéről

Napirend előtt felszólalt a közgyűlésen és visszautasította az orvosi karral szemben elhangzott vádakát.

EGÉSZ MAGYARORSZÁGON AZ ÖSSZES DIPLOMÁS EMBEREK KÖZÜL A LEGROSSZABB UL FIZETIK AZ ORVOSOKAT.

A csütörtöki rendkívüli közgyűlésen dr. Benedek László egyetemi tanár, az idegklinika igazgatója báró Vay László főispántól napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Benedek László az orvosi kart védte meg nagyszabású beszédében az ellen a vád ellen, mintha az orvosoknak olyan jövedelmük lenne, amely után sokkal jobban kellene adózniuk, mint ahogy adóznak.

Dr. Benedek László a következőket mondotta:

Junius 17-én a közigazgatási bizottság ülésén olyan kijelentések hangzottak el, amelyek alkalmasak arra, hogy az orvosok jövedelme és adózása téves alapon jusson a közvélemény tudomására. A Debreceni Orvosszövetség nagy súlyt helyezett arra, hogy megfelelő világításban ismerje meg a közönség az adóbevallások terén eddig követett eljárásait és engem kért fel arra, hogy a szükséges felvilágosításokat a közgyűlés nyilvánossága előtt megtegyem.

Általánosan ismert tény, hogy az orvosi rend a legmesszebbmenő módon érintve van a gazdasági válság következtében nemcsak úgy, mint a többi szellemi foglalkozásnak, hanem sokkal súlyosabb mértékben.

Magyarországon 1921-től 1931-ig tíz esztendő alatt 5602 orvos kapott diplomát. Ugyanezen idő alatt pedig a jövedelemforrásai a többi szellemi pályánál sokkal mélyebbre zuhantak alá. A halálzási arányszám ez alatt a tíz év alatt csak évi százat tett ki, tehát 4602 orvos maradt feleslegben ugyanennyi idő alatt.

A többi társadalmi osztályokat is fenyegeti az elproletariásodás veszedelem, de az orvosokat ez a legmaximálisabb mértékben érinti. A helyzet ma az, hogy Magyarországon az orvosoknak a száma 8196, ennek 8 százalékaival növekszik minden esztendőben az orvosok létszáma. Ugyanakkor más foglalkozási ágaknál azt látjuk, hogy például a gazdaszektornál 4,6 százalékkal, a tanároknál 4,5 százalékkal, a jogászoké 7 százalékkal növekszik.

Az egész világon a legnehezebb válságot éli az orvosi rend. Magyar-

országon még fokozottabb mértékben tapasztalható ez a válság. Tanulmányozás tárgyává kell tenni ezt a kérdést, mert a közvélemény még mindig azt hiszi, hogy az orvosok a társadalom króznái. Most a szocializmus és kapitalizmus jelenlegi rendjében már nemcsak az egyes betegek jóléte képezi az orvosi ellátás legfontosabb teendőjét, hanem az igazi orvosi előkészítés a prevencióban nyilvánul meg. Az egész világon mindenütt intézmények születtek meg, amelyek nagy tömegeket vontak be intézményesen orvosi ellátásba. 1875-ben a halálzás olyan nagyarányú volt, hogy ha ez folytatódott volna és ha a magyar orvosi rend nem tette volna meg a kötelességét, akkor 1931-ben 27.000 emberrel több halt volna meg. Ez az egy adat azt mutatja, hogy csak temetési kiadásokban 2.200.000 pengőt tett volna ki a többlet 1932-ben.

Továbbmenően a helyzet az, hogy az ingyen rendelések és dísznázerek óriási tömegeket vontak be az orvosi kezelésbe. Csak a fővárosban 700.000 ember jelentkezett ingyen kezelésre. Ma pedig egyedül a fővárosban 1.700.000 ember áll ingyen kezelés alatt. Természetes, hogy az ilyen horribilis arányú orvosi ellátás ránehezedik minden orvosra külön-külön. Hozzá kell még venni az orvosi egyetemek túltermelését. Természetesen a túltermeléséért nem szabad az egyetemeket vádolni, sőt azt lehet mondani, ebben a tekintetben hátrányban vagyunk a többi ugynevezett kulturáriumokkal szemben. Az orvostermelés szempontjából a 12-ik ország vagyunk, mert a népesség 1,5 százalékát teszi az orvosok száma, ezzel szemben még Románia is előttünk áll 1,7 százalékkal, Csehszlovákia 1,9 és Ausztria 2,7 százalékkal. Ebből látható, hogy még mindig hátrányban vagyunk orvostermelés szempontjából is a legtöbb európai állammal szemben, sokat emlegetett kultúrforrásunk ellenében is.

Az elmondottakból az következik, hogy az orvosi rend mindenütt a világon de különösen nálunk a legnagyobb válságot éli, mert az ingyen rendelések révén az orvosi ellátás állandóan fokozódik.

Bátor vagyok rámutatni arra, hogy az orvosi rendelésekben éppen a szociális biztosítás révén bizonyos eltolódások állottak be, olyanok, amelyek a békében nem voltak. Ma, amikor a fix állások után való nagy hájsza leszorította az orvosokat arról a magas poleról, annyira nehézzé vált az orvosok helyzete, hogy erre legjellemzőbb az egyik orvosi gyűlésen elhangzott ama kijelentés, hogy egész Magyarországon az összes diplomás emberek közül a legrosszabban fizetettek az orvosok. Példaképpen bátor vagyok felhozni, hogy 1930 májusában 2307 orvos közül Budapesten 515 orvosnak egyetlen beteget sem volt. Az az orvos, aki fertőzések révén a maga és családjának egészségét is veszélyezteti, nem tud megfelelő lakáshoz jutni. Budapesten az orvosoknak 15 százaléka egy- és kétszobás lakásban lakik. Ezt azért hozom fel, mert a lakást is méltóztatták emlegetni a bizottságban, mint az orvosi jólét bizonyosságát. Budapesten az orvosoknak egyharmad része lakik ötszobás és csak egytizedhatod része ennél nagyobb lakásban. Nálunk még rosszabb a helyzet, mint a fővárosban, mert mi nem inari vidék vagyunk, pedig az inari kontingens képezi a legnagyobb részét az orvosi betegellátásnak. Bátor vagyok rámutatni arra, hogy a forgalmiadó fejkvótájának megállapításánál az orvosra 1080 pengőnek megfelelő kereseti adó jutott, tehát ezután kell a forgalmiadót is kivetni. Debrecenben 2000 pengőn van számítva ez az adóalap, amit éppen az Orvos Szövetség debreceni fiókja csak a legnagyobb megerőltetéssel tudott keresztülvinni.

A közigazgatási bizottság ülésén az egyik felszólalás olyan kijelentést is tartalmazott, mintha a nagy halak a kis halak által tartatnák el magukat a forgalmiadó tekintetében. Ennek éppen az ellenkezője áll. Debrecenben 1930-ban 143 bejegyzett orvos volt, 1931-ben pedig 163. Ezek forgalmiadót fizettek 357.000, illetve 407.500 pengő után. Miután azonban az új 20 orvos, akik a létszámba felvették, mindössze egy negyedrésnyi fejkvótát tudtak fizetni, a többi 15 orvos helyett mi fizettük az így felemelkedett kvótát, tehát ellenkezőleg, a kis halakét is a nagy halak fizették.

Szomorú dolog, hogy ezt ide kellett hozni, de sokszor a megértés hiányával találkozunk. Figyelmebe ajánlom a pénzügyi hatóságoknak, hogy méltóztassanak ezt a kérdést tanulmányozás tárgyává tenni és hívják ehhez a munkához segítségül az Orvos Szövetséget, amely mindig igyekezni fog a legkülönösebb módon adtaokat szolgáltatni. Necsak a névtelen levelek aljas, hazug adatait akceptálják, hanem vegyék észre ama kijelentéseket és adatokat is, amelyek elhangzanak a szenyvedélyes viták alkalmával az Orvos Szövetségben, amikor ennek a kiváló orvosi rendnek további sülvédését akarják megakadályozni. Sajnos az orvosoknak a tradicionális mehecsülése kezd megrendülni. Régebben tudták az emberek, hogy az egészségük és a köz jóléte az orvos lelkiismeretes munkájától függ. Tessék figyelembe venni azokat a mozzalmakat amelyek ijesztő mértékben társítják fel az orvosok szomorú sorsát. (Zajos taps.)

Alig gyógyult fel a lugmérgezésből, máris a vasuti hidról akar leugrani egy makacs öngyilkos

Tiltott visszatérés miatt megindult ellene az eljárás

A legmakacsbab öngyilkosok közé tartozik Tóth Mária 19 éves újfelhértői születésű háztartási alkalmazott. Néhány héttel ezelőtt marófogot eldött fel és azzal megmérgezte magát. Mérgezésével kiszállították a kórházba, ahonnan tegnap gyógyulttan bocsátották el.

Tóth Mária azonban a kórházból való távozása után sem mondott le öngyilkossági szándékáról és újabb tervet eszelt ki. Egész este az állomás körül ügyelget, míg végül éjjel felé felment a felüljáró hidra és az egyik to-

latómozdony elé akarta vetni magát. Abban a pillanatban ment arra egy vasutas, aki elkapta az ugrani készülő leányt és levette a karfáról. Átadta a rendőrnek, aki előállította a központi ügyeletre. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy ki van tiltva Debrecenből, mire tiltott visszatérés miatt megindult az eljárás a makacs öngyilkos ellen. Büntetésének kitöltése után haza fogják toloncolni a falujába.

A gyerekek mérges kigyóval játszottak, amely megmarta egy asszonyt

Budapest, július 20. Nem minden napieset történt tegnap Csepelen a Gyár uca 1. számú ház kertjében. Hetessy Károlyné nyolevannégy éves asszony tegnap délután a kertben aludt, mikor a szomszéd ház lakóinak a gyerekei egy kigyóval be-szaladtak a kertbe és ijesztgetni kezdték az asszonyt. Hetessy el akarta venni a gyerekektől a kigyót, amely közben a kezére tekerődött és keze fején megmarta az asszonyt. Az asszony görcsös fájdalmakat érzett a marás után, keze erősen megdagadt. A mentők a Szent István kórházba szállították, ahol

megállapították, hogy a marás mér-ges kigyótól származik.

A mentőorvos bejelentése után a Gyár uca 1. számú ház kertjében azonnal megjelent a rendőri bizottság. A rendőrség megállapította, hogy a ját zadozó gyerekek a Kis-dunában fogták a kigyót és azt hit-ték, hogy vízisikló. A rendőrség és a környék lakossága valóságos hajtó-vadászatot rendezett a kigyó után, mely az orvosok feltevése szerint vi-zera lehetett. A kigyót azonban nem tudták megtalálni. A rendőrség meg-indította az eljárást.

Piccard szombaton indul a sztratoszférába

Csikágó, július 20. Jean Piccard pro-fesszor, a sztratoszférarepülő August Piccard öccse, a szerda éjszakai start elhalasztása után úgy határozott, hogy ha az időjárási helyzet megjavul,

szombaton elindul mérész vállal-kozására a sztratoszférába.

Ha az idő szombatra sem javul meg, akkor Piccard professzor hétfőn ki-sérli meg a startot. A professzort egy amerikai tengerésztilt, Settle kíséri el a sztratoszférába. Settle kezeli a léggömböt s ő a pilóta és a rádiólist

egy személyben. Maga Jean Piccard tanár csak a műszerekkel törődik, amelyek minden idejét lekötik. A lég-gömb gondolatjában felszerelt rádió-adó-vevőállomást Settle kezeli. A lég-gömböt az út első szakaszán egész légiflotta kíséri. Egy amerikai léghajó és több repülőgép emelkedik fel Piccardékkal együtt olyan magasság-ba, ameddig csak lehet. A tervbevelt huszonötezer méteres magasságba termézetesen más légi jármű nem tudja követni Piccard különleges szerkezetű léggömbjét.

Meghalt Debrecen város utolsó tanácsi kiadója

Nagy Lajos, a debreceni galambtenyészék székének elnöke 73 éves korában elhunyt

Egy értékes, komoly emberrel ismét kevesebb van a földön. Debrecen vá-ros utolsó tanácsi kiadója, Nagy La-jos 73 éves korában csütörtökön el-húnyt. Nagy Lajos az az ember volt, aki sohasem kereste a népszerűséget, sőt kerülte azt, pedig rendkívül nagy tudása, tapintata és szívóssága vezető szerepre predesztinálták. Ő azonban ehelyett csendben, visszavonultan élt és galambjaival foglalatokodott. Év-tizedeken át dolgozott a városi ta-nácsi kiadóban, mint hivatalfőnök. A tisztviselőinek valóságos atyja volt s mikor néhány évvel ezelőtt visszavo-nult a megérdemelt nyugalomba, hi-vatalköltőit könnyezve búcsúztak tőle, pedig itt maradt Debrecenben és barátai sűrűn felkereshették.

Nagy Lajos egy igazi érték volt a magyar multból. Öszinte egénység, nemes jellem, minden elfogultságtól mentes férfiú, akinek csak tisztelői és barátai voltak. Nem hiába, hogy leg-kevesebb pasziójának a galambte-nyésztést tekintette, a lelke valóban galamblelek volt: mentes minden em-beri gyarlóságtól és telve minden szép iránti örök szeretettel.

Halálát nagy és előkelő rokonság gyászolja. Berényi Gábor, vitéz Beré-nyi István és Berényi Andor nagy-bátyjukat veszítették el az elhunytban. Nagy Lajos haláláról egyébként az alábbiakat jelentjük:

Harmencöt esztendeig szolgálta Nagy Lajos városi kiadó Debrecen közönsé-gét példás hűséggel, becsülettel, kitar-tással. Nemcsak a közvetlen felletesei, hanem alárendeltjei és tisztviselőitársai is valamennyien szerették s becsülték a kitűnő kollégát, a jó munkást. A 35 esztendei szolgálat után nyugalomba vonult az egész város közönségének közbeesülésétől és tiszteletétől kísérve. Nagy Lajos körülbelül egy héttel ez-

előtt beteg lett. Az orvosok megállapí-tották, hogy végbéltályogot kapott és műtétre avn szükség. Kétszer is operál-ták, azonban ez a beavatkozás már nem tudta megmenteni az életnek. Nagy Lajos nem sokkal az operáció után meghalt. A 72 éves öreg ember szervezete nem tudott megbirkózni a súlyos betegséggel.

Nagy Lajos nemcsak a hivatali élet-ben volt kiváló ember, hanem az egész ország galambtenyésztői mint galam-bászt az ország egyik legnagyobb te-kintélyének ismerték. Felsőzadon őt tenyésztett galambokat és az egész or-szág jól ismerte nevét. A Keletmagyar-országú Baromfi és Galambtenyésztő Egyesület testületileg vesz részt a tem-ezésen, amely szombaton délután fél 6 órakor megy végbe a Köztemetőben. Az egyesület gyászának úgy ad kifeje-zést, hogy nagy csoport postagalambot bocsátanak a sírnál a levegőbe.

Érdekes, hogy Nagy Lajos eredetileg orvosnak készült, már csak a szigor-latai voltak hátra, amikor arra szánta el magát, hogy a közigazgatási pályára megy.

A HORVÁT HIMNUSZ ELLEN SZERB FEGYVER.

Zágráb, július 20. A lapok részlete-sen foglalkoznak azzal az incidenssel, amely a napokban Spalatóban történt. Egy körmenet alkalmával a horvát parasztek a horvát nemzeti himnuszt kezdték énekelni, mire a csendőrök fegyverrel szétoszlatták a körmenetet. A karhatalmi beavatkozás során egy asszony meghalt, két másik asszony megsebesült.

Kardhajtók, egyensapkák (a legcsóbb nyári árban)
LENDVAY egyenruházati cikkek gyára
Budapest—Bécs.

Tiszántuli lerakata
DEBRECEN, PIAC UTCA 56. MENETJEGYIRODA MELLETT.

Majdnem felrobbantották a legnagyobb francia löporraktárt

Páris, július 20. A rivierán szerdán délután merényletet kíséreltek meg Franciaország legnagyobb löporraktára ellen. Ez a löporraktár várszerűen meg erősített Chauve-hegy tetején áll. A késő délutáni órákban a löporraktár-tól mintegy hatvan méterre égő máglyát fedeztek fel s hamarosan az erő-dítmény tulsó oldalán is hasonló mág-

lyára bukkantak. Miközben a tüzet ol-tották, az egész környéket átvizsgál-ták s még további két égő máglyára akadtak. A tüzet a nagy szélben csak nehezen tudták lokalizálni s csak késő estére sikerült biztosítani a löporrak-tárt a robbanással szemben. A merény-lőknek nyomuk vesztett.

A buza fogyasztó államok hajlandók bevitelüket felemelni

London, július 20. A buzaértékesítési bizottság albizottságot küld ki a buza-termelő és fogyasztó államok javaslatainak összegezgetésére. Az albizottságban a termelők részéről Ausztrália, Kanada és Magyarország, a fogyasztók részéről Franciaország, Olaszország és Anglia képviselői foglalnak helyet. Az albizottság elnöke Morgentau amerikai buzaszakértő.

Ugy tudják, hogy a fogyasztó álla-mok hajlandók buzabevitelüket fel-emelni, míg a termelő államok főként a korlátozások megszüntetését sürgeti. Mindkét részről egyetértenek abban, hogy a vámtételeket okvetlenül mérsé-kelni kell. A három bizottság a kávé, az ón és a cukortermelő albizottság be-fejezte munkáját. A pénzügyi albizott-ság mai ülésén Pittmann szenátor, az Egyesült Államok nevében sürgette, hogy az ezüstöt fokozottabb mértékben használják pénzügyi célokra. Az albizottság ajánlja, hogy mihelyt lehet, térjenek vissza az arany alapra, de az arany pénznek a forgalomból való ki-zárásával, továbbá az összes központi bankok elegendesen 25 százalékos ére-fedezeti arányt vezessenek be. A ja-

vaslatot az albizottságban képviselt va-lamennyi állam elfogadta, az Egyesült Államok kivételével.

A FOGYASZTÓK NEM NÖVELIK ORSZÁGUK-BAN A BUZATERMELÉST

London, július 20. A buza termelő és buza fogyasztó államok részéről kiküldött 6-os bizottság a tanácskozást hol-nap délelőtt folytatja. A buza termelő országok egyezménytervezetének első szakasza, amelyet a fogyasztó országok elfogadtak, kimondja, hogy a fogyasztók nem növelik országukban a buza-termelést. A 2. szakasz értelmében a fogyasztók vámtételeik mérséklésére köteleznék magukat, ha a buzaárak a termelés csökkentése révén emelkedné-nek. Ezt a szakaszt a termelő államok nem fogadták el. Azt az ajánlatot, hogy a vitát terjesszék a Népszövetség buza-ügvi bizottsága elé, az Egyesült Álla-mok megbízottja a legelősebben elle-nezte azzal az indoklással, hogy Ame-rika haladéktalanul eredményt akar elérni a buzakérdésben. A 6-os bizott-ságban a dunai államokat Winkler Ist-ván miniszteri tanácsos, a magyar kül-kereskedelmi hivatal főnöke képviseli.

A kereskedelmi és iparkamara táviratban tiltakozott a bevásárló vonatok ellen

Az IBUSZ azt tervezi, hogy olyan vonatokat indít Budapestre, amelyek 50 százalékos menetdíjkezdve-mény nyújtása mellett két napi bu-dapesti tartózkodást tesznek lehető-vé. Már a vonatok elnevezése is mu-tatja, hogy mi ezeknek a vonatok-nak célja, mert bevásárló vonatok-nak akarják elnevezni.

A vidéki kereskedelem és ipar kö-rében és különösen a debreceni ke-reskedelem és ipar körében méltán válthat ki ez a terv elkéseredést és megdöbbenést. Hiszen még ma is nagyszámu olyan utazási kedvez-ménnyel vonják el a helyi fogyasztókat a helyi kereskedelemtől és ipartól, amely utazási kedvezmény ellen csak rész-sikerrrel vette fel a küzdelmet az érdekeltség. A bevásárló vonatok rendszeresítése egyet jelentene a vidéki kereskedelem és ipar rendszeres pusztításával. Nem is hihetjük, hogy ez a terv a ke-reskedelmi miniszternél jóváhagyásra talál.

A kereskedelmi és iparkamara azonban, hogy a tervet még esirájá-ban elfojtsa, a következő távirati felterjesztéssel fordult a kereske-delmiminiszterhez:

„Nagyméltóságu Kereskedelem-ügvi Miniszter Ur!
IBUSZ által tervezett budapesti kétnapos bevásárlási kedvezményes vonatok indítása ellen a vidéki ke-

reskedelmi és ipari érdekeltség leg-határozottabban tiltakozik. Az amugy is elkéseredett kereskedő és iparos érdekeltség izalmát az ilyen tervek végsőkig fokozzák. Kérjük Nagyméltóságod sürgős intézkedé-sét, tervezett bevásárlási vonatok le-tiltására. Kereskedelmi és iparka-mara nevében Sasztina felsőházi tag elnök, dr. Radó főtitkár.”

Fabinyi kereskedelemügyi minisz-ter eddigi működésében olyan meg-értést tanúsított a kereskedelem és ipar kívánásai iránt, hogy minden rományunk megvan arra, hogy a bevásárló vonatok tervét elejti.

LÉTRÁN AKAR PESTRE MENNI

Köböl Gyula diósgyőri szobafestő-mester. A létra-nyalagoló bajnokjelölt két kísérővel indul utnak és naponta 20 kilométert szeretne megenni küll-nős alkalmosságával. Először a lilla-füredi és egri országutakon fog végig-létrázni. Esténként a községekben pi-hen meg a létrás Köböl és a községek előljáróságával igazoltatja, hogy létrán iött és létrán ment...

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZAM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45.

— Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kívó”, Piac u. 43. Telefon 30-95. „Mura-közy”, Piac u. 72. Telefon 13-30. „Sas”, Hatvan u. 70. Telefon 11-39. „Csilalg”, Árpád tér 1. Telefon 29-32. „Nádor”, Szent Anna u. 64. Telefon 25-58. „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17-09. „Hungária”, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 14.

— Istentisztelet. A IX. Altáborparancsnokság f. hó 22-én, szombaton reggel 9 órakor a Jamboreera menő eserkészek és hozzátartozói részére alkalmi istentiszteletet tart a Nagytemplomban. A szószéki szolgálatot dr. Kállay Kálmán egy. ny. r. tanár eserkésztiést végzi.

— Iparos Dalegylet műsoros estélye. Szombaton este lesz a Debreceni Iparos Dalegylet műsoros estélye az Iparoskör összes helyiségeiben (Simonffy ucca 1/c). Műsor a következő: 1. Az Iparos Dalegylet nyitányzása. 2. Kötő-egyes felvonások vígjáték. 3. Az Iparos Dalegylet észak dalokat énekel. a) Finn dal, b) Téli-nyáron szénegézők között dolgozom. Vezényel B. Szűcs Ferenc zenetanár. 4. Magyar dalokat énekel Erdélyi Mihály, a dalegylet kitűnő tenoristája. 5. Egyes felvonások vígjáték, amelyet a dalegylet kitűnő műkedvelő tagjai fognak előadni. Ezzel a hangulatos estélyre mindenkit meghív a rendezőség. Belépődíj nincs. Műsor ára ötven fillér. Tánc reggel két óráig. A zenét a közkedvelt Nagy Endre és zenekara szolgáltatja.

— Miért nem lehet a szegedi város-házán hétfélig szünet. Mint ismeretes, dr. Vásáry István polgármester nyugati mintára a debreceni városházán is bevezette a hétfélig szünetet. Minden szombaton délután 12 órakor a tisztviselők hazamehetnek, hogy a nyári hónapokban a közeli helyekre kirándulhassanak. A debreceni példán felbuzdulva, most Szegeden is mozgalmat indítottak a városi alkalmazottak a weekend mellett. A Városi Alkalmazottak Egyesülete legközelebbi közgyűlést tart, amelyen memorandumot akarnak szerkeszteni a polgármesterhez intézendő hétfélig szünet érdekében. Eszerint a városi alkalmazottak azt kívánják, hogy a hétfélig szünet szombaton délután reggel 9 óráig tartson. Illetékes helyen azonban azt a kijelentést tették, hogy a város vezetősége addig nem igen tesz kezdeményező lépést, míg erre miniszteri utasítást nem kap. Az illetékesek szerint egyébként Szegeden nehéz volna a szombat déli hivataliszünetet bevezetni, mert Szeged agrárváros és a felek hozzá vannak szokva, hogy a déli órákban intézzék el ügyes-bajos dolgukat a hivatalokban. Egyébként is Szegeden szombaton van a hetipiace is. Ehhez a kijelentéshez csak annyi hozzátennivalónk van, hogy Debrecen is agrárváros és a feleket hamarosan hozzá lehetne szoktatni ahhoz, hogy ügyeiket szombaton délig intézzék el a hivatalokban. Hiába, az előrehaladás terén Debrecen ismét megelőzte Szegedét.

— Borotvák, fenőszíjak Frick műköszörszénél, Ferenc József út 27. Simonffy u. sarok.

— Kerékpárlopások. Reiner Pál Bercesényi u. 64. sz. alatti lakos a pénzügyi palota előtt hagyta Steyer gyártmányú kerékpárját. Amíg a hivatalban járt, ismeretlen tettes ellopta. Sebők Imre Timár u. 22. sz. alatti lakos a városháza előtt támasztotta le ideál gyártmányú kerékpárját, amelynek azonban nyoma veszett. A kerékpárlovajokat keresi a rendőrség.

Kaszával véletlenül fel-metszette a társa hasát

Halálosvégű baleset Hajdudorogon — Egy hatéves kisfiu tragikus halála.

Megdöböntő baleset történt tegnap Hajdudorogon. Egy kisfiu a réten egy otffejelet kaszával véletlenül megsebesítette a társát, aki a debreceni klinikán sérülésebe belehalt. A halálos végű balesetről az elábbiakat jelenthetjük:

A múlt délután Hajdudorogon Kovács Imre a réten játszadozott. Ott volt közelében a 6 éves Fehérvári Antal is. Kovács egy kaszát talált a földön. Azt tudta, hogy ez a szerszám mire való s felvette, hogy próbáljon vele kaszálni.

Amint megsuhant kezében a kasza, mögötte velőtrázó ordítás hangzott fel. Ekkor látta, hogy a kis Fehérvári Antal ott fekszik a földön és hangos jajveszékkel szidit. A kasza a gyerek hasát metszette fel.

A borzalmas esetről Biró István hajdudorogi lakos jelentést tett az ottani csendőrségnek, amely azonnal intézkedett, hogy az eszméletlen állapotban levő kisfiut szállítsák be a debreceni klinikára.

A gyereket a klinikán még tegnap megoperálták, de segíteni nem tudtak rajta. A sérülés olyan súlyos volt, hogy a kis Fehérvári a műtőcsütörtökre meghalt.

A debreceni ügyészség intévényára Dr. Csáky János vizsgálóbírósegédel rendelte a holttest felboncolását. egyben bevezette a vizsgálatot annak megállapítása végett, hogy a gyermek haláláért kit terhel a felelősség, illetve ki hagyta kint a halált okozó kaszát.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 7.12, szombaton reggel 7.30, délután 5.30 órakor. Szombatkezdete pénteken délután 7.02 órakor, szombatkezdete szombaton este 8.10 órakor.

— Húszezer pengővel csökkentették a szegedi kórháznál az állami hozzájárulást. A belügyminiszter a szegedi városi kórház eddigi évi hozzájárulását újabb húszezer pengővel csökkentette. Eddig a kórház havonta tízezer pengő betegápolási hozzájárulást kapott a belügyi kormányzattól, júliusban azonban ez az összeg lecsökkent 8300 pengőre, ami egyáltalán nem lesz elegendő az ingyen betegek gyógykezelésére. Szerencsére a szegedi kórháznak jelenleg nincs deficitje, de a szegénybetegekre ráfizetnek, mert az állami hozzájárulás nem elegendő. A kórház vezetőségének a redukált állami támogatással kapcsolatban az az álláspontja, hogy a jövőben még jobban vigyázni fognak arra, hogy kórházi ápolásra csakis feltétlenül rászoruló szegénybeteget fognak felvenni.

— **X HAJFESTÉS, villanydololás, kozmetika Komárominánál a legújabb módszer szerint. Bika-bérbáz.**

— A gyümölcs külföldi szállítása. Ertesítjük a t. szállítóközönséget, hogy a földművelésügyi m. kir. minisztérium 14.425-1933. VII. 3-án kelt rendelete értelmében az Ausztriába rendelt friss körte és alma, továbbá Németországba és Csehszlovákiába rendelt friss szőlő, végül a Csehszlovákiába rendelt mindennemű gyümölcs- és főzelékküldemények csakis előzetes növényegészségügyi vizsgálat után, illetőleg az annak megtörténtét igazoló növényegészségügyi bizonyítvány alapján léptethetők ki a határállomáson. Ennek alapján felhívjuk a t. szállítóközönség figyelmét, hogy a növényegészségügyi bizonyítvány hiánya esetén a küldemények a kilépő határállomáson fel fognak tartóztatni és a vizsgálat ott fog megejtetni. Az állomásfőnökség.

— Nagy József tyúkszemvágó, aki tavaly a városi uszoda meleg medencéjénél dolgozott, most a fedett uszoda-ban dolgozik.

— Fogat húztak az egynapos eszemőnél. Newyorkból jelentik: Az egyik csikagófi fogorvost legutóbb egy egynapos újszülötthöz hívták. A kisgyermek, Jack Kelly városi leánya, jól fejlett alsó rágófoggal jött a világra. Az orvosok attól tartottak, hogy a fog megalatál lazulni és a csecsemő lenveli. Ezért fogorvost hívtak, aki kihúzta az egynapos baba fogát. Ilyen fiatal páciense egy fogorvosnak sem volt.

— Ellopták egy kisfiú óráját a strandon. Jörg József MÁV osztálymérnök, Széchenyi u. 40. sz. alatti lakos kisfia tegnap a nagyerdei strandon szórakozott. Amikor a vízbe ment, akkor vette csak észre, hogy az arany karkötő órája a kezén van. Gyorsan lecsatolta és letette a medence szélére. Néhány perc múlva kijött a medencéből, de akkorára az óra természetesen már eltűnt. Az óratolvajt keresi a rendőrség.

— **X Budapestre jött egy maharadza egy pesti színésznő után.** Érdekes cikkben számol be a Színházi Élet új száma arról, hogy a nepali maharadza nagy kísérelével Budapestre érkezett volt feleségének, egy pesti színésznőnek, Sajó Lilinek látogatására. Csupa érdekesség Ince Sándor hetilapjának új száma. Harsányi Zsolt Cirkusz címen írt cikket arról, hogy Maklár Zoltán fellépett a pesti cirkuszban egy bohócszerepben. Hatvany Lili egy sólyom madárról írt. Szép Ernő egy pár elejtett keztyűről, Angelo magazinjában a legújabb fogyókúradivatrol számol be pompás képekben, stb. Ebben az új számban jelenti be a Színházi Élet, hogy Gaál Júlia, Miss Magyarország 1933 a héten indul a Strand Szépe választás zsűrijével vidéki körútjára, hogy az ország minden strandján megválasszák a Strand Szépet. A Színházi Élet új számának ára csak 60 fillér. Negyedévi előfizetési díj 6,50 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet körút 7.

— **X A gyomrunkon át vezet az egészség útja, Ha néha elromlik, „Igmándi” javítja!**

— A múmiák nem egészen halottak. Berlinből jelentik: Egy német tudós, dr. E. Sehr freiburgi egyetemi tanár, múmiákat vizsgáltat hosszú idő óta és arra az érdekes megállapításra jutott, hogy a múmiák nem egészen halottak. Az életnek határozott jeleit találta bennük, természetesen csak kémiai életjelenségeket. A sokezer éve behalzsamozott múmiák izmában még mindig élő fehérjét talált. Volt a múmiákban ezenkívül enzim is, mely a hasnyálmirigy váladékával együtt gondoskodik a szervezett cukortartalmáról. Egy 2000 éves múmia kis izomdarabját porrá őrölte a tudós és egy kénecőben frissen vágott ökörfasnyálmirigy váladékával keverte össze. Az ökörfasnyálmirigyváladékának glükózeanyaga lényeges vegyi változásokon ment át a múmia izomporának hatása alatt. A múmiák izmának porából bizonyos kék nedveket sikerült kiválasztania, amelyeket csak élő szervezetben lehet találni. Az oxigén hatása alatt történt ez. Az az oxigén, amelyet a múmia kétezer év előtt lélegzett be még élekorában, még most is működik.

INFLUENZA,

torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbetegedése, valamint tüdőcsúcsurhot esetén gondoskodják arról, hogy gjomra és bele a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által többször és alaposan kitisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József víz lázzal járó fertőző betegségeknél is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz.

— **Egy ittas szabólegény furcsa halála.** Különös haláleset történt Békéscsabán. Csütörtökön reggel fél 6 órakor Szűtszák Mihály szabóságát egy fa alatt holtan találták. A szabóságát ittasan látták támologni, míg a fa alá ért, ahol lefeküdt és elaludt. Horkolása messze elhallatszott, míg egyszer csak a járókelők észrevették a fa alatt fekvő embert. Ertesítették a rendőrséget és a mentőket. A rendőrségről bizottság szállt ki és megállapították, hogy Szűtszák Mihály a fa alatt elaludt, Alvó állapotban arca fordult és megfulladt. A szerencsétlen ember orra mélyen belenyomódott a földbe, bár a föld kemény volt. A bizottság érthetetlenül állott a haláleset szemban, a holttestet a hullaházba szállították és jelentést tettek az ügyészségre, ahol úgy intézkedtek, hogy a rendőrorvos boncolja fel a holttestet, hogy a halál okát pontosan megállapítsák.

— **X Jó tanács.** Ha táborozni, vagy weekendre készülni, csak a megszokott fotocikkét vigye magával. Felvétele eredményes lesz. Berzék Fotoszaküzlet, Ferenc József út 38. udvar.

— **Az autók helyét elfoglalták az ökrök.** Newyorkból jelentik: Nicaragua középamerikai köztársaság fővárosában leépítették a forgalmi rendőrköt és megszüntették minden közlekedési rendszabályt. A forradalmi újtásra az adott okot, hogy a rossz viszonyok miatt teljesen megszűnt a kis állam fővárosának uccai forgalma. Az autók helyét ismét elfoglalták az ökrök és ezeknek nincs szükségük villanyrendőrrre.

— **Öt lépés után — hosszú ima.** Londonból jelentik: Abdul Aziz szardag indiai mohamedán ifjú fogadalmat tett, hogy Arrahból gyalog zarándokol Mekkába és minden öt lépés után hosszú imát mond. Kilenc hónappal ezelőtt indult útjára s még nem ért Allahhabadig. Minden tizedik napon meglátogatja anyja, hogy útja folytatására buzdítsa. A jámbor ifjú reméli, hogy tíz év alatt Mekkába ér.

— **Elájult a nagy melegtől.** Tokaji Sándor húszéves festősegéd tegnap délután felment az Ipartestület helyiségébe, ahol a nagy melegtől rosszul lett és elájult. Kihívták hozzá a mentőket, akik magához térítették.

— **200 kilométert biciklizett egyhuzamban.** Kétszáz kilométert biciklizett egyhuzamban Széll Lajos huszonegyéves szegedi szobafestő legény, aztán közel a célhoz, Kispesztén, az Üllői úton a fáradtságtól eszméletlenül lezuhant géperől és most kórházban ápolják. A dolog nem a gyönyörű rekordért érdekes — bár az is nagyszerű dolog, hogy valaki Szegedtől Kispesztig elkarikázik egyhuzamban — hanem éppen azért, mert Széll Lajosnak esze ágában sem volt rekordot csinálni. Széll Lajos dolgozni akart, de Szegeden heteken át nem kapott munkát. Mikor aztán már nem bírta a téllenséget és a koplalást, felült biciklijére — egyedüli jószágára, amelytől nem akart megválni és sietett Budapestre — munkát keresni. Nagyon sietett, mert egyhuzamban tette meg az utat. Nem szenvedélyből, nem aranyserlegért. Ha nem is adnak neki aranyserleget, amelyet a Tour de Hongrie minden résztvevőjénél jobban megérdemelne, legalább munkát adjanak neki.

**NAGY RÉSZVÉTT MELLETT
TEMETÉK EL DR. GULYÁS ISTVÁN
JÁRÁSBÍRÓT**

Tegnap számunkban már hírt adtunk arról, hogy Ifj. Gulyás István hajdúböszörményi járásbíró 37 éves korában Debreczenben elhunyt. A fiatal bíró halála széles körben keltett nagy részvétet. Ifj. dr. Gulyás István temetése esüörtökön délután 4 órakor volt a Köztemető 2. számú ravatalozójából nagy részvét mellett. Az elhunyt kóporsójára rengeteg virágot és koszorút küldtek a rokonok és jóbarátok. Ezek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

A viszontlátásig — Erzsikéd, Lacika és Bözike. Szeretettel Pistának — Biri néni és gyermekei. Mélyszéges részvéttel — a Mitrovich-család. Fájó szívvel búcsúzik — Hajdúböszörményi kjr. járásbírósg. Pistának — Szerető testvérei. Mélyszéges részvéttel — öz. Szabó Péterné és családja, Pistának — Anyuka, apuka. Pistának szeretettel — Felbégiék, Pistának szeretettel — Litterátiék, Boráti szeretettel — Dr. Mőpés Lajos és felesége. Mély részvéttel — Salánky-család, Pistának szeretettel — Mágda néni, Feri bácsi, Ferike, Gvurka, Mancika, Margit, Lacl. Öszinte kegyelele felől — Hajdúböszörményi ügyvédi kar. A felejtetetlen jóbarátok — az Almássy-család. Ezenkívül a rengeteg csokor.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte.

SZÜLETÉSEK: Szabó Gábor rendőr, fiú László, Matkó Mihály MÁV fűtő, leány Erzsébet. Hajdú Sándor eszmadia, fiú Sándor. Gáll József furáros, leány Erzsébet Juliánna. Onodi Sándor kondás, leány Zsuzsánna, Miskolczi János kisbirtokos, fiú Mihály, Nagy Bálint fia, leány Juliánna.

HALÁLOZÁSOK: Hajzer Sándor fr. 1 hónapos, Pesti u. 41. Öz. Csönka Istvánné René Róza r. kath. 69 éves, Werbőczy u. 2. Ungvári György ref. 1 hónapos, Nyíregyháza. Major Sándor ref. 2 hónapos, Halasi u. 2. Nagy Menyhért 9 hónapos, Pesti u. 4. Dr. Gulyás István ref. 36 éves, Burzondia u. 1. Fehér Ilona r. kath. 2 hónapos, Irén u. 48. Nagy Lajos ref. 72 éves, Kölesy u. 19. Fehérvári Antal g. kath. 7 éves, Hajdúdorog.

ELJEGYZÉS: Fischer Andor — Zichermann Margit.

— Különös véletlen folytán öngyilkos lett egy gyermek. Szentendről jelentik: Különös gyermektragédia történt az öttömösi libalegelőretn. Lőkös Irma 13 éves pásztorleány reggel kihajlotta a libákat a rétre és odakint azzal szórakozott, hogy ostorát feldobálta az egyik fára. Az ostor azonban egyszerre fennakadt a libapásztor leány felmászott érte. A fa egyik oldalágára volt akadva az ostor, olyan ágra, ahová csak igen nagy ügyességgel lehetett eljutni, mert nem volt mibe kapaszkodni. Amikor Lőkös Irma elérte az ostor, valószínűleg megszórt, vagy lába lecsúszott az ágról és lezuhant. Közben azonban az ostor után kapott, amelynek szija a nyaka köré csavarodott, nyele pedig esés közben egy alsóbb ágban megakadt. Lőkös Imát az arra haladó emberek már holtan találták meg a délelőtti folyamán.

Holnap indul a IX. altábor törzscsapata

Már ma délután megkezdik a pako lást a pályaudvaron — Holnap délebben indulnak a füzes abony—hatvani vonalon

Holnap indulnak a debreceni cserkészek Gödöllőre. A vezetőség már megtett minden előkészületet az indulásra. Ma délután már folyik is a pakolás a pályaudvaron álló 6 teherszálló. Ezekben a vagonokban utaznak a cserkészek a parancsnoksággal együtt, ott mennek a csomagok is. Az utirány Füzesabony—Hatvan Budapest utbaajtése nélkül. A jamboreet meglátogató vendégek 1.40 pengőért kaphatnak a HÉV vonalain (féláru) menettérít jegyet Budapest Gödöllő viszonylatban. Tegnap tartották meg a táborozások előtt szokásos orvosi vizsgálatot, különös figyelmet fordítva a fertőző betegségekre. A táborparancsnokság ugyanis a legmesszebbmenő előrelátással igyekszik elősegíteni azt, hogy Gödöllőről mindenki a legkellősebb emlékekkel térjen haza.

Holnap reggel istentiszteletet lesznek a cserkészek számára. A kerület hívat

alos istentisztelete a Nagytemplomban lesz 9 órakor. Ezen vesznek részt a város, az egyes testületek képviselői. A római katolikus cserkészek részére a Szent Anna utcai plébánia templomban tartanak szentmisét és Veni Sanctet. Istentisztelet után a ref. főgimnázium udvarán gyülekeznek a cserkészek, ahonnan 11 órakor ünnepélyesen vonulnak ki az állomáshoz. A pályaudvaron fél 12 órakor bucsuzatják az induló cserkészeket. A csoport IX. Altábor parancsnoksága, törzscsapata és rendőrsége, melynek tagjai 172. számú »Erdős«, 171. számú »Erdős«, 963. sz. »Hatvani prof.«, 166. sz. »Rimanóczy«, 43. sz. »Munka« csapatokból kerültek ki, bár kevesebb számú cserkész majdnem minden debreceni csapatot képvisel a törzscsapatban. A parancsnokság és rendőrség így egy héttel előbb megalakul, mire a csapatok megérkeznek, már túl lesznek a nehézségeken.

**Közel száz kilométert gyalogoltak,
hogy idejében megjelenhessenek
a főtárgyaláson**

Egy fatális névesere kellemetlen következményei — Hány Mészáros József van Hajdúböszörményben? — A vádlottak ellen megszüntette az eljárást a debreceni törvényszék

Vonatkozásaiiban igen érdekes ügyet tárgyalt a multnap a debreceni törvényszék. Maga a per felmentéssel végződött, de a tárgyaláson annyi érdekes momentum merült fel, hogy az egész ügy a nyilvánosság alá kínálkozik.

A bünpernek két tiszapolgári gazda volt a vádlottja: Kovács István és az apósa, Budai István. A kir. ügyészség a 21 éves Kovács Istvánt uzsora véttségével, az apóst pedig orgazdaság véttségével vádolta.

A kihallgatás alkalmával mindkét vádlott ártatlanságát hangoztatta s tulajdonképpen nem is tudták megérteni, hogy mit is követtek el, amiért a törvénybe idézték őket.

A vádirat szerint az volt a bünük, hogy 1932 szeptember 30-án Kovács István székérrel elment Hajdúböszörménybe, ahol Mészáros János ottani gazdálkodótól 5 mázsa tengerit vitt el azzal, hogy a fiának már kifizették a tengeri árát. Kovács állítólag kijelentette, hogy ha nem adják ki a tengerit, akkor elmegy a csendőrségre.

Molnár János semmit sem tudott arról, hogy a fia tengerit adott volna el, de nem akart huzakodni és kiadta az 5 mázsa tengerit, melyet Kovácsék el is szállítottak. Kovács egyébként nem ismerte Mészáros Jánost, csak a tengeri elszállításakor beszélt vele.

A vádlottak egyébként a tárgyaláson elmondották, hogy ők tartoztak Pankó Mihálynak 10 mázsa tengerivel. Kovács Mészáros Józseftől tíz mázsa tengerit vett, de csak 20 pengőt adott neki. Ekkor ment el Mészáros Jánoshoz, akitől a 20 pengő ellenében elvitt 5 mázsa tengerit. Ezt a mennyiséget még akkor odaadta Pankónak, Budai pedig újabb öt mázsa tengerit mért ki Pankó részére.

Mikor Mészáros János kihallgatására került a sor, akkor derült ki, hogy a jelen esetben tévedések végjátéka, illetve tragikomédiája történt. Mészáros János ugyanis előadta, hogy tényleg járt nála egy este Kovács István, akit ő előzően nem ismert, Kovács azt mondta, hogy az ő József nevű fia eladott neki 10 mázsa tengerit s ő 5 mázsanak az árát ki is fizette. Kérte, hogy adja oda az öt mázsa kukoricát, külső

ben elmegy a csendőrségre és teljenti. Mészárosnak valóban volt egy József nevű fia s ő a kukoricát oda is adta. Később megtudta fiától, hogy semmiféle tengeriüzletet nem kötött s nem is ismeri Kovács Istvánt. Van ugyan Hajdúböszörményben több Mészáros József is és valószínű, hogy a vádlott egy másikkal tévesztette össze az ő fiát.

Ez a feltevés igaznak bizonyult. Az egyforma nevek miatt támadt a baj. Kovács ugyanis egy másik Mészárhoz ment, nem pedig ahhoz, akitől a tengerit megvette.

Igy azután a törvényszék a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló rendelet alapján mindkét vádlottal szemben megszüntette az eljárást.

Mikor tárgyalás után az elnök megkérdezte, hogy mennyi az utliköltsége a tanoknak, azok nem tudták megmondani, mert nem egyenes uton jöttek Debreczenbe, hanem előzően más dolgukat is elintézték. Ekkor megkérdezte a már felmentett vádlottakat a bíró, hogy hát ők nem tudják-e, hogy mihez kerül az út Hajdúböszörményig. Erre az öreg Budai István így felelt:

— Nem tudjuk kérem, mert mi Tiszapolgárról jöttünk, a Görbehátról... Az utat gyalog tettük meg, mert utliköltségre nem teltett...

Ebből is látszik, hogy a magyar emberből még nem vészett ki a törvénytisztelet. Közel száz kilométert gyalogolt, csak hogy idejében megjelenhessen a törvény előtt. Végeredményben senkinek sem lett kára, mert Mészárosék is megkapták a pénzüket.

ÁRVERÉS.

F. évi július hó 22-én délelőtt fél 11 órakor a zsbivásártéren vagy az ingók ki nem szállítása esetén Poroszlay ut 77. szám alatt butorok (íróasztal, kárpított garnitúra, könyvszekrény stb.), rádió, alpakka ezüst tálak, evőeszközök, fehérneműek, bor és más ingóságok 1997.50 pengő becsértékben bírói árverésen eladatnak.

Debrecen, 1933 június hó 30.

Booskor László,
kir. bir. végrehajtó.

K Ö N Y V .

**ÉSZREVÉTELEK AZ 1930:34
TÖRVÉNYCIKK BÜNTETŐJOGI
RENDELKEZÉSEIHEZ**

Irta: dr. Kovács Andor.

A debreceni egyetem tudós tanárfa kara minden esztendőben meghozza a maga ádózatát a tudományért, nem csak azzal, hogy az előadások alkalmával a mai idők legmodernebb tudományos vívmányainak is teret ad, hanem azzal is, hogy lépést tartván éppen a mai időkkel, könyvben is szolgálják a magyar kifogyhatatlan tudományos forrást.

A neves professzorok között dr. Kovács Andor nevével is találkozunk a magyar tudományos könyvpiacra csak nem minden esztendőben és neve után ismét gyarapszik annak a tudományos munkásságnak a sora, melyre egyetemünk és általában tudományos életünk büszkén tekinthet le.

Jelen alkalommal egy igen jelentős, lényegpótló tudományos munkával lépett meg Kovács professzor tudományos életünk, mikor is alapos felkészültséggel és a szakember nagy tudásával valóssággal bonckés alá veszi az 1930:34. törvénycikk rendelkezéseit. Az eddigi ezzel foglalkozó munkák alapos áttanulmányozásával és a parlamenti viták ugyancsak értékes figyelembe vételével már magában véve értékes munkásság bontakozik ki Kovács professzor új könyvéből, mindenek felett értékes azonban az, hogy ez az első és egyetlen tudományos mű, mely az 1930:34. törvénycikk, illetve törvény élethelépése óta kifejlesztett joggyakorlatot figyelembe veszi. És ezekhez a joggyakorlatokhoz különösen a jogot tanuló ifjuság részére, ennek az ifjuságnak ismereteihez szabott szabatos, érthetően világos és gyakorlati magyarázatokat fűz.

Elsősorban természetes tudományos értéke van ennek a jelentős jogi munkának, de a joghallgató ifjuság részére egyenesen nagy segítséget nyújt.

Értékes tudományos életünknek nyeresége, a debreceni egyetemnek díszes, szakembereknek pótolhatatlan kézi könyve és a tanuló joghallgató ifjuságnak nélkülözhetetlen tankönyve ez a könyv. Méltó Kovács professzor eddigi tudományos munkáihoz, melyeket a tudás, alapos felkészültség és a hivatott szakiró egyszerű, de egyszerűségében is szép nyelvezete jellemez.

Dr. sz. r. i.

HIRDETME NY

Östermelői igazolványok kiállítás a Budapesti Élelmiszer Nagyvásártéren való árusítás céljára.

A Székesfőváros polgármester azok részére, akik mezőgazdasági termeléssel hivatásosan és rendszeresen foglalkoznak és terményeiket személyesen vagy kisegítő által a budapesti piacon értékesítik — östermelői igazolványt állít ki.

Ezt az östermelői igazolványt kivételesen a Budapesttől nagyobb távolságban lakó gazdálkodók is — 60 fillér nyomdai és postaköltség lefizetése ellenében — megkaphatják, ha terményeiket nagyobb mennyiségben szállítják fel és azt személyesen vagy velük egy fedél alatt lakó kisegítővel a piaci órák alatt az Élelmiszer Nagyvásártéren árusítják.

Mástól vásárolt élelmickek az östermelői igazolvánnyal nem árusíthatók.

Aki ezt az östermelői igazolványt meg kívánja szerezni, az ennek elnyerésére szolgáló jelentkezési ívet, valamint az ennek a kitöltéséhez szükséges felvilágosításokat az elsőfoku közigazgatási hatóság Kossuth utca 20. sz. földszint 46. sz. szobájában megkaphatja.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság.

EGYENLŐTLEN A GABONAPIAC IRÁNYZATA

A gabonatözsde határidőpiacán a tegnapi zárójegyzésekhez képest 40 fillérrel alacsonyabban indult a márciusi és októberi buza jegyzése. Később azonban körülbelül 15-20 filléres áremelkedések keletkeztek az exportról szóló hírek szerint, majd ismét alacsonyabb árnívó érvényesült, úgyhogy mindvégig egyenlőtlen maradt az irányzat. A tözsdére érkező buzaminták kitünők és maholnap már újbuza is lesz Budapesten. Az októberi és márciusi rozs

megnyitásánál 30 fillérrel olcsóbb volt, de azután fokozatosan javult, mert a rozsexportnak aligha lesz akadály a német piacra. A tengeriben aránylag kisebb változások voltak, úgy az augusztusi, mint a májusi határidőnél, de zárhat felé ezek is jobb irányzatot követnek.

Határidőüzlet: Buza: október 11.37—38, március 12.47—49. Rozs: aug. 7.30, október 7.85—86, március 8.76—80. Tengeri: július 8.50, augusztus 8.47—49, szeptember 8.59—70, május 8.97—99.

Készárüzlet: Buza: tisztai új 77 kg 11.10—11.40, 78 kg 11.20—11.50, 79 kg 11.30—11.60, 80 kg 11.40—11.70, felsőtisztai új 77 kg 10.80—11.05, 78 kg 10.90—11.15, 79 kg 11.00—11.25, 80 kg 11.10—11.35. Rozs pestv. ó 6.75—6.95, új 7.20—7.35, tak. árpa I. új 7.20—7.35, zab I. 8.00—8.10, zab II. 7.80—7.95, tengeri 8.00—8.05. korpa 5.10—5.20.

CSIKAGÓI ZÁRLAT

Buza: július 90 (105), szeptember 92 háromnegyed (107), december 96 fél (109 fél), május 101 (113—114), irányzat lanya. Tengeri: július 46 (59), szeptember 53 (65 háromnegyed), december 58 (70 egynegyed), május 64 (76), irányzat lanya. Zab: július 35 (—), szeptember 35 (41 öt-

nyolcad), december 37 (44 háromnegyed), május 41 (48 fél). Rozs: július 69 (—), szeptember 67 (93 fél—92 háromnegyed), december 72 háromnegyed (99 fél—99), május 81 fél (103), irányzat lanya.

FELHÍVÁS

Felkérem a Turul FC összes játékosait, hogy szombaton este fél 9 órakor rendkívüli szakosztályi ülésre okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

As apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Tankönyvek, regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapír különlegességek, 10 papír, 10 boríték 50 filléres egységár. Springer papír, fotóképek szaküzletben, Ferenc József út 38. 18. S. 1.

Alkalmazást nyerő

Középkorú munkásasszonyt alkalmaznak. Hajnal u. 19. 875

Bejáró jó bizonyítvánnyal felvétetik. Varga ucca 10. szám, uccai lakás. 888

Alkalmazást nyerő férfi

Kertész dolgozó fiatal embert havi fizetéssel felvesznek. — Viola u. 23. 873

Cipőfőlérsz- készítőnél ragasztó felvétetik. Bácsi, Halköz 6. 879

Házmesternek elsőjére gyermektelen kőműves párt keresek. Népház, délelőtt 10—11-ig központi irodában. 880

Írógép-, műszerész tanuló felvesz Remington képviselő. Piac u. 58. 887

Raktárnok, felügyelő berendezett fatereskedelmi vállalat-hoz biztosítékkal felvétetik. Ajánlatokat „Raktárnok” jellegre kiadható. 889

Gépmunkást keresünk nagy kör-fűrészhez. Kórház u. 5. Tiszavidéki parkettgyár 891

Ajánlat

Ban-féle cserép ismét kapható. Salétrom u. 12. Telefon: 26—74. 790. 7. 23

Gladiator

borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Visszonteladókna főrak. Papp Lajos illatszertár. Csapó ucca ötven-nv. 857. 9. 15.

Zálogcédulát

aranyról, lejtartat is veszek, óra, ékszerjavítást szakszerűen készítek — Sretter János órák és ékszerész, Bathvány u. 13. 1575 7. 29

Gladiator

borotvapengék tiz- és húszfilléres árban kitűnő svéd acélból Papp illatszertárban, Csapó u. ötven-nv. 856. 9. 15.

„Déliabá”

vajüzem, tejpiac. Főlézőtt tej, iró, savó kapható. Tejet, tejszint, juhgomolyát magas áron veszek. 414. 8. 12

Takarékülzhelyek

minden kivételben, kisebb, olcsóbb is raklárban, javításait vállalom. Nagy István lakatosmester, Széchenyi ucca 6. 1196. 7. 22

Aranyat,

ezüstöt, zálogcédulát — legmagasabb árban — csak Blattner veszek, Csapó u. 63. sz. Villamoskötőnél. 883

Csepüléshez

új és használt zsákok kölcsön kaphatók. Révi Nyugati 2. Terményvásárnál. 892

Juhgomolyát

minden tételben veszek Révi Nyugati ucca 2. 893

Oktatás

Naményi Gyors- és Gépióiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Állan.érvényes bizonyítvány. — Bathvány u. 9. 442. 8. 6

Kereslet

Anyarozsot legmagasabb napiárban veszek Tisza gyógyszerár Debrecen, Magoss Gy. tér 5. 1175. 7. 22

Üres üveget

állandóan veszek. Lukács. Piac u. 41. 1123

Lovassági

önkéntes felszerelést vennék. Ref. gimnázium kapusa 807

Motorkerékpárt,

szólót, 350 vagy 500-ast lehetőleg felülvezéreltet, jókarban levőt vennék. Ajánlatokat „Meteor” jellegre a kiadóba. 809

Olajmalom

berendezést használt állapotban veszek. Neumann Miksa cipőüzlete, Piac u. 41. szám. 851

Elveszett

német vizsla, barna szálkás szőrű kan kutyám. Megtaláló jutalomban részesül Poroszlai út 30. szám. 843

Elveszett

hétfőn Kossuth uccától pályaudvarig barna bőr retikül két szemüveggel. Megtaláló megfelelő jutalom ellenében adja le kiadóhivatalunkba, — mert az elveszett tárgyak szegény betegé. 840

Elveszett

egy sárga nőstény korcs daxli kutya. Megtaláló jutalmat kap. Varga u. húsz. 886

Szalombútor

eladó, zongora bérbeadó. Bathvány 13. Déli-után 4—6-ig. 881

Elveszett

fehér-fekete foltos két-hónapos spávi vadaskutya, megtaláló jutalomban részesül. Magoss György tér 16. 874

6 személyes

autót keresek megvételre. Zichermann, Kálvin tér 5. 894

Élelmiszer, Ital

Deutsch Lajos valamint Deutsch Albert és fia üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogrammjá 240 pengőért. 470. 8. 20.

Oborok mind elsőrendűek idős Molnár Lukács sajtátermésű borainak literenkénti eladásából. Zöldfa utca 1. szám. Kövidinka 38 fillér, ezerjű 40, rizling 50—60, aszu 1.—P. Nagobb vételnél árendemény. 1931 VIII 25.

TEAVAJ pasztörözött tejből. Hsz-tán készült, mindig friss, igen ízű. 10 dg csomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztárána. 892

Ceglédi Bortermelő Szövetkezele természetes minőségű fajborai leszállított árban. Varga 10. 795

Bútorozott szoba

Különbejárátú uccai bútorozott szoba kiadó. Telegi u. 98. 840

Uccai és udvari szépen bútorozott szoba fürdőszobával kapualatti bejárattal azonnal kiadó — központban, Iskola u. 8. 878

Csinosan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó Kölesev ucca 14. 870

Különbejárátú csinosan bútorozott szoba azonnal is kiadó. Werbőczy u. 14. 872

Autó, motor keresők

Használt személyautó, csukott teherautó és Fordson traktor megbízásból eladó. Mezőgazdák. Hunyadi u. 13. 490. 7. 27.

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba, alkovos, bútorral vagy anélkül azonnalra kiadó. Hatvan u. 16. 866

Nagyszobás, konyhás, fürdőszobás lakás augusztus 1-re kiadó. Varga 27. 877

Uccai szoba, konyhás lakás — mellékhelyiségekkel — aug. 1-re kiadó. Maróthy u. 33. 876

Kiadó lakás két szobás

Egy- és kétszobás, konyhás, kamarás lakás kiadó. — Miklós 20. 373. 7. 16

Kettő cserépkályhás, parkettes szoba, fürdő- és cseledekszoba, szép nagy terasz, csempézett konyha kamara, esetleg baromfi- és sertésórák, istálló augusztus 1-re kiadó. Széchenyi út 21. sz. 823

Kettő szoba, előszoba mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Varga 45. 837

Kettő szoba, előszobás lakás mellékhelyiségekkel ismét kiadó. Varga ucca 6. 885

Uccai kétszobás, fürdőszobás, nagyelőszobás lakás — augusztusra kiadó. — Nyomatató ucca 15. 890

Kiadó lakás három szobás

Kiadó Rothermere u. 7. szám alatti emeleti háromszobás lakás augusztus hó 1-re. — Értekezni lehet Honvéd u. 9-c. 863

Kiadó lakás nagyobb

Hatszobás udvari lakás, üvegezett verandával szántiz pengőért, esetleg két családnak, kiadó. Péterfia 30. 776

Ingóság eladás

Ebedlőbútor, szekrény és egy ágy eladó. Bika bérház I. emelet 8. 882

Ebedlő és összekötő szőnyegek, hálósobák, úriszobák, előszoba és konyhabútorok, jégszekrények, fróés varrógépek, minden elképezhető magános bútorok meglepő olcsó áron kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben. 824. 8. 20.

Ingóságvétel

Zálogcédulát mindenféle használt ingóságokat legmagasabb áron veszek, hívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó u. 14. 1957. 8. 16.

Eladó föld

Eladó Sárádon 2 nyilas szőlő 80 nemes gyümölcsfával, állomáshoz 20 lépés távolságra, nyaraláshoz kiválóan alkalmas. Erdőkölödni Nyil u. 20. 808

Eladó ház

Sarok u. 12. számú ház eladó. Ötezer pengővel átvehető.

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.